

Arrest

nr. 198 252 van 19 januari 2017
in de zaak RvV X / II

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat C. LEJEUNE
Dageraadstraat 10
1000 BRUSSEL

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de minister van Justitie, belast met Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, thans de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging.

DE WND. VOORZITTER VAN DE IIE KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Ethiopische nationaliteit te zijn, op 10 november 2014 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissingen van de gemachtigde van de minister van Justitie, belast met Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding van 6 augustus 2014 waarbij de aanvraag om machtiging tot verblijf op basis van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ongegrond verklaard wordt en tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13), beide aan de verzoekende partij op 14 oktober 2014 ter kennis gebracht.

Gezien titel I *bis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 11 december 2017, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 17 januari 2018.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken A. DE SMET.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij, bijgestaan door advocaat A. HAEGEMAN *loco* advocaat C. LEJEUNE en van advocaat B. HEIRMAN, die *loco* advocaat C. DECORDIER verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

Verzoeker, die verklaart van Ethiopische nationaliteit te zijn, komt op 21 januari 2008 België binnen zonder enig identiteitsdocument, en vraagt op dezelfde dag asiel aan.

Op 24 januari 2008 wordt een terugnameverzoek gericht aan de Duitse overheden in het kader van de Verordening 604/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (hierna: de Dublin-III-Verordening), die op 28 januari 2008 weigeren om verzoeker terug te nemen.

Op 4 februari 2008 wordt een terugnameverzoek gericht aan de Poolse overheden in het kader van de Dublin-III-Verordening, die op 14 februari 2008 weigeren om verzoeker terug te nemen.

Op 26 februari 2008 wordt een vraag tot het heronderzoeken van een terugnameverzoek gericht aan de Poolse overheden die op 28 februari 2008 weigeren om verzoeker terug te nemen.

Op 5 september 2008 beslist de adjunct-commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen tot weigering van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus. Bij arrest nr. 22 178 van 28 januari 2009 weigert de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) eveneens de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus aan verzoeker. De Raad van State beslist bij beschikking nr. 4102 van 9 maart 2009 dat het cassatieberoep tegen dit arrest niet toelaatbaar is.

Op 11 maart 2009 neemt de gemachtigde van de bevoegde minister ten aanzien van verzoeker een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten – asielzoeker (bijlage 13*quinquies*).

Op 22 april 2009 dient verzoeker een tweede asielaanvraag in.

Op 30 juli 2009 beslist de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen tot weigering van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus. Bij arrest nr. 34 606 van 24 november 2009 weigert de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen eveneens de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus aan de verzoeker. De Raad van State beslist bij beschikking nr. 5165 van 5 januari 2010 dat het cassatieberoep tegen dit arrest niet toelaatbaar is.

Op 14 januari 2010 neemt de gemachtigde van de bevoegde staatssecretaris ten aanzien van verzoeker een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten – asielzoeker (bijlage 13*quinquies*).

Op 23 februari 2010 dient verzoeker een aanvraag in om machtiging tot verblijf in toepassing van artikel 9*ter* van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de vreemdelingenwet).

Op 11 maart 2010 dient verzoeker een derde asielaanvraag in.

Op 11 maart 2010 beslist de gemachtigde van de bevoegde staatssecretaris tot weigering tot in overwegingname van een asielaanvraag en tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13*quater*).

Op 30 september 2010 wordt de aanvraag om machtiging tot verblijf in toepassing van artikel 9*ter* van de vreemdelingenwet van 23 februari 2010 ontvankelijk verklaard en verzoeker wordt in het bezit gesteld van een attest van immatriculatie.

Op 30 april 2013 neemt de gemachtigde van de bevoegde staatssecretaris een beslissing waarbij de aanvraag om machtiging tot verblijf in toepassing van artikel 9*ter* van de vreemdelingenwet van 23 februari 2010 ongegrond wordt bevonden en wordt tevens aan verzoeker bevel gegeven om het grondgebied te verlaten (bijlage 13).

Bij arrest nr. 125 403 van 10 juni 2014 vernietigt de Raad deze beslissingen.

Op 6 augustus 2014 neemt de gemachtigde van de bevoegde staatssecretaris een nieuwe beslissing waarbij de aanvraag om machtiging tot verblijf in toepassing van artikel 9*ter* van de vreemdelingenwet van 23 februari 2010 ongegrond wordt bevonden. Dit is de eerste bestreden beslissing.

“Eerste beslissing:

“Onder verwijzing naar de aanvraag om machtiging tot verblijf die op datum van 23.02.2010 bij aangetekend schrijven bij onze diensten werd ingediend door :

T. A., H. (RJR.: xxx) nationaliteit: Ethiopie geboren te F. op (...) 1967 adres: (...)

in toepassing van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, zoals vervangen door Artikel 167 van de wet van 29 december 2010 houdende diverse bepalingen, aanvraag die door onze diensten ontvankelijk werd verklaard op 30.09.2010. deel ik u mee dat dit verzoek ongegrond is.

Reden(en):

Het aangehaalde medisch probleem kan niet worden weerhouden als grond om een verblijfsvergunning te bekomen In toepassing van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, zoals vervangen door Art 187 van de wet van 29 december 2010 houdende diverse bepalingen.

Oe aangehaalde medische elementen werden niet weerhouden door de arts-attaché (zie medisch advies d.d. 31.07.2014 onder gesloten omslag in bijlage).

Derhalve

1) kan uit het voorgelegd medische dossier niet worden afgeleid dat betrokkene lijdt aan een ziekte die een reëel risico inhoudt voor het leven of de fysieke integriteit of*

2) kan uit het voorgelegd medische dossier niet worden afgeleid dat betrokkene lijdt aan een ziekte die een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in het land van herkomst of het land waar de betrokkene gewoonlijk verblijft. (,

Bijgevolg is niet bewezen dat een terugkeer naar het land van herkomst of het land waar de betrokkene gewoonlijk verblijft een inbreuk uitmaakt op de Europese richtlijn 2004/83/EG, noch op het artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).

Het attest van immatriculatie dat werd afgegeven in het kader van de procedure op basis van genoemd artikel 9ter dient te worden ingetrokken. Gelieve betrokkene tevens af te voeren uit het Vreemdelingenregister omwille van “verlies van recht op verblijf”.

Op 6 augustus 2014 wordt tevens aan verzoeker bevel gegeven om het grondgebied te verlaten (bijlage 13). Dit is de tweede bestreden beslissing.

“De heer die verklaart te heten:

Naam + voornaam: T. A., H.I Geboortedatum: (...) 1967 Geboorteplaats: F. Nationaliteit: Ethiopië

Wordt het bevel gegeven het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij hij (zij) beschikt over de documenten die vereist zijn om er zicht naar toe te begeben.

REDEN VAN DE BESLISSING:

Het bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgegeven in toepassing van artikel(en) van de wet 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en volgende feiten:

Krachten artikel 7, eerste lid, 1° van de wet van 15 december 1980, verblijft hij in het Rijk zonder houder te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten: niet in het bezit van een geldig paspoort”

2. Over de rechtspleging

Ter zitting wordt een medisch attest op naam van verzoeker voorgelegd van 16 januari 2018.

Het procedurereglement van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) voorziet niet in de mogelijkheid van het neerleggen van bijkomende stukken nadat het verzoekschrift is ingediend. Derhalve dient dit stuk uit de debatten te worden geweerd met het oog op de rechten van verdediging van de verwerende partij. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat dit stuk niet is meegedeeld aan de verwerende partij voor het nemen van de bestreden beslissing, dus op dat ogenblik nog niet bestond en dat de Raad zich bij de beoordeling van de zaak in het kader van zijn wettigheidstoetsing moet plaatsen op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissing.

3. Over de ontvankelijkheid

De verwerende partij werpt een exceptie van onontvankelijkheid op van de vordering tot schorsing omdat verzoeker niet aantoonde op basis van concrete gegevens een moeilijk te herstellen ernstig nadeel te zullen ondervinden bij de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. Uit hetgeen hierna volgt zal blijken dat het beroep tot nietigverklaring niet wordt ingewilligd. Het is bijgevolg niet vereist deze exceptie te beantwoorden.

4. Onderzoek van het beroep

4.1. Verzoeker voert een enig middel aan dat luidt als volgt:

“Enig middel

Schending van

- *de artikelen 9ter en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;*
- *de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen;*
- *het artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden;*
- *de artikelen 41, 47 en 48 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna “het Handvest”);*
- *de rechten van verdediging, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidbeginsel en de materiële motiveringsplicht als algemene beginselen van behoorlijk bestuur;*
- *de manifeste beoordelingsfout.*

Eerste onderdeel

Tegenpartij verwerpt verzoekers aanvraag, verwijzende naar het medisch advies van de arts-adviseur C. P., die reeds de arts-adviseur was geweest voor de eerste beslissing, die vernietigd werd door uw Raad.

Dokter P. is van mening dat de aandoening van verzoeker niet ernstig is in de zin van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet vermits

- *de diagnose “schizofreniforme” klachten en schizo-afectieve stoornissen vaag zou zijn en dat deze symptomen niet gelijkgesteld kunnen worden aan schizofrenie dat wel een belangrijke stoornis is;*
- *“achterdocht op zich niet noodzakelijk pathologisch dient te zijn”*
- *er geen hallucinatoire elementen zijn noch is er noodzaak geweest tot hospitalisatie in een gespecialiseerde setting;*

(al deze elementen waren reeds vermeld ter grondslag van de eerst beslissing tot ongegrondheid van de aanvraag)

- *verzoeker voor het anxio-depressief beeld een symptomatische behandeling met psychofarmaca ontvangt;*
- *het aangehaalde NASH-syndroom op een “vervetting” van de lever wijst die geen behandeling vereist en bovendien niet als een ernstige stoornis kan worden beschouwd;*
- *de andere aangehaalde aandoeningen niet als ernstige medische problemen kunnen worden weerhouden aangezien er nooit enige medisch technisch onderzoek werd uitgevoerd, hetgeen standaard zou gebeuren als het om een ernstig probleem gaat, waaruit vloeit dat de behandeling met antihypertensiva en Algostase® (paracetamol/coffeïne) niet als een essentiële behandeling kan worden beschouwd.*

Kort samengevat meent dokter P. dat er vanuit medisch standpunt geen bezwaar is tegen een terugkeer naar het land van herkomst omdat de diagnose gesteld door dokter B., psychiater van verzoeker, vaag zou zijn en omdat verzoeker nooit gehospitaliseerd is geweest, enerzijds (zoals dit trouwens bijna letterlijk werd gesteld door de eerste vernietigde beslissing); en anderzijds dat de andere aangehaalde aandoeningen niet als ernstige medische problemen kunnen worden weerhouden, dit omdat er nooit een medisch technisch onderzoek heeft plaatsgevonden, hetgeen had moeten gebeuren indien de aandoening ernstig was geweest.

De arts-adviseur geeft ook aan dat er op basis van de vermelde medische gegevens geen contra-indicatie om te reizen weerhouden kan worden en dat er verder geen mantelzorg nodig is.

Het administratief dossier bevat talrijke medische getuigschriften opgesteld door dokter-psychiater B. waarin de ernst van de pathologie telkens werd benadrukt en waarin hij herhaaldelijk wijst op volgende elementen:

- *de heer T. lijdt aan een zware depressie met schizo-affectieve versus schizo-freniforme stoornissen waarvan de symptomen uitvoerig beschreven werden. Dokter B. geeft een GAF-score (Global Assessment of Functioning) van 35% aan (medisch getuigschrift 27.03.2013)*
- *zijn aandoening, om gestabiliseerd te geraken, vereist op lange termijn*

o een strikte medicamenteuze behandeling,

o een gespecialiseerde en nauwe psychiatrische en psychologische opvolging door de professionelen met wie hij sinds oktober 2009 een sterke vertrouwensband heeft opgebouwd (dokter B. en psycholoog N. D. B. van het centrum voor geestelijke gezondheidszorg Ulysse). De continuïteit van deze vertrouwensband is van cruciaal belang in het genezingsproces en werd meermaals onderlijnd.

o een verwijdering van de context waaraan de trauma's gekoppeld zijn, omwille van de ernst van zijn vervolgingsgevoelens. Een terugkeer naar zijn land van oorsprong zou een evidente verergering van de symptomen met zich mee brengen.

- bij gebrek hieraan/bij onderbreking van de behandeling bestaat er, o.a., een reëel risico op zelfdoding.

Dokter C. P. is kandidaat specialist voor inwendige geneeskunde (stuk 2).

Dokter R. B. heeft zich gespecialiseerd in psychiatrie en is de medische directeur van het centrum voor geestelijke gezondheidszorg Ulysse.

Volgens de rechtspraak van de Raad van State,

"il appartient à l'autorité, saisie d'une demande d'autorisation de séjour ou de prorogation de séjour pour motif médical, d'apprécier les circonstances de l'espèce et de procéder aux investigations nécessaires pour pouvoir se prononcer en parfaite connaissance de cause; qu'en présence d'attestations médicales circonstanciées rédigées par un médecin spécialiste qui émet un avis défavorable à l'éloignement du demandeur, la partie adverse ne pouvait se satisfaire de l'opinion de son médecin conseil qui, s'il est spécialisé en 'verzekeringsgeneeskunde' et en 'gezondheidseconomie', n'apparaît pas spécialisé dans la branche de la médecine traitant de l'affection dont souffre le demandeur. " (arrest n° 111.609 dd 16 oktober 2002)

(Vrije vertaling :

De autoriteiten bij wie een aanvraag om machtiging tot verblijf of om verlenging van het verblijf omwille van medische redenen ingediend is dienen de omstandigheden van de zaak te beoordelen en het nodige onderzoek te doen om zich met kennis van zaken te kunnen uitspreken; in aanwezigheid van gedetailleerde medische getuigschriften opgesteld door een gespecialiseerde arts die een ongunstig advies geeft m.b.t. de verwijdering van de aanvrager, mag tegenpartij zich niet tevreden stellen met het standpunt van zijn arts-adviseur die gespecialiseerd is in 'verzekeringsgeneeskunde' en 'gezondheidseconomie' maar die niet gespecialiseerd is in het domein van de geneeskunde die betrekking heeft tot de aandoening waaraan de aanvrager lijdt.)

In antwoord op deze vaste rechtspraak van de Raad van State voorziet het artikel 9ter §1 alinea 2 van de Vreemdelingenwet en het artikel 4 van het Koninklijk besluit dd 17 mei 2007 de mogelijkheid voor tegenpartij om een advies van deskundigen in te winnen.

In zijn arrest nr. 125.403 van 10 juni 2014, gevelde in deze zaak, heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wel geacht dat de ambtenaar-geneesheer niet van een bijzondere expertise blijk moet geven om de door de vreemdeling ingediende medische attesten te beoordelen en dat hij niet verplicht is om zich met een gespecialiseerde arts in verbinding te stellen enkel omdat het standaard medisch getuigschrift van de vreemdeling door een geneesheer-specialist is opgesteld.

Overeenkomstig het in voormeld arrest geciteerde rechtspraak van de Raad van State (RvS, 6 november 2013, nr. 225.353), vervolgde uw Raad zijn redenering door te stellen dat, wanneer de ambtenaar-geneesheer een ander oordeel is toegedaan dan hetgeen door een behandelend geneesheer-specialist wordt geattesteerd, de motieven waarop de ambtenaar-geneesheer zich baseert om tot een andersluidend oordeel te komen, niettemin des te concreter en pertinenter moeten zijn (in dezelfde zin, zie ook RvV, 24 maart 2014, nr. 121.375).

De ambtenaar-geneesheer moet in dit soort gevallen (wanneer zijn advies tegengesteld is tot het advies van een geneesheer-specialist) dan ook bijzonder voorzichtig te pas gaan, o.m. qua feitenvinding en algemene informatie. In een soortgelijk geval heeft uw Raad zo kunnen stellen dat gezien de ambtenaar-geneesheer stelt dat de aangehaalde spanningshoofdpijn aangehaald door verzoeker louter stressgelateerd zouden zijn, terwijl deze stelling niet degene was van de behandelende arts, en gezien de ambtenaar-geneesheer de verzoeker ook niet onderzocht, geen deskundige raadpleegde, niet correspondeerde met de behandelende arts, er ook geen algemene informatie zat in het dossier waarop de ambtenaar-geneesheer zich had kunnen baseren om te stellen dat de aangehaalde chronische spanningshoofdpijn louter stressgelateerd zouden zijn en er nergens uit bleek dat de ambtenaar-geneesheer een bijzondere expertise zou bezitten aangaande spanningshoofdpijn, er geconcludeerd moest worden dat de ambtenaar-geneesheer zich hoofdzakelijk had gebaseerd op eigen oppervlakkige inzichten en overtuigingen, wat niet getuigt van een behoorlijke feitenvinding (RvV, 23 augustus 2012, nr. 86.178).

Deze rechtspraak is mutatis mutandis perfect van toepassing in casu: de feitenvinding van de ambtenaar-geneesheer in dit dossier, o.m. wat betreft de stelling dat de "diagnose nogal vaag lijkt" en dat "[h]et schizofrenisforme element in dit dossier [...] voornamelijk achterdocht [is], hetgeen op zich niet noodzakelijk pathologisch dient te zijn ". Zoals uw Raad het reeds heeft kunnen stellen in haar arrest

van 10 juni 2014, lijkt deze stelling echter “een algemene stelling ” te zijn die “niet duidelijk maakt waarom het aangehaalde schizofreniforme element in de concrete situatie niet pathologisch zou zijn.” (stuk 2)

Voor de rest kan deze feitenvinding, overeenkomstig de hierboven aangehaalde rechtspraak, als een eigen oppervlakkig inzicht en overtuiging worden bestempeld, die niet getuigt van een behoorlijke feitenvinding: de ambtenaar-geneesheer, niettegenstaande een eerste vernietiging van zijn beslissing, heeft zich beperkt tot het hernemen, wat betreft de eerste helft van de bestreden beslissing, van exact dezelfde argumentatie, met exact dezelfde bewoordingen, als degene die door uw Raad reeds vernietigd werd. Ondertussen werd nog geen deskundige geraadpleegd, werd nog de behandelende arts niet gecontacteerd, wordt er geen algemene informatie gevoegd in het dossier waaruit zou blijken dat de schizofrenie van verzoeker niet pathologisch zou zijn en blijkt nog nergens uit het dossier dat de ambtenaar-geneesheer een bijzondere expertise zou bezitten aangaande schizofrenie. Ook werd verzoeker nog niet onderzocht door de ambtenaar-geneesheer opdat zij zich een duidelijk beeld zou vormen van de concrete situatie van verzoeker.

Opnieuw gaat de ambtenaar-geneesheer van tegenpartij zo totaal voorbij aan de medische verslagen opgesteld door een specialist die verzoeker reeds vier jaren kent en nauw opvolgt.

Uit deze verslagen blijkt dat in het geval van verzoeker, achterdocht wel degelijk pathologisch is. Ook heeft dokter P. helemaal geen rekening gehouden met de GAF-score (Global Assessment of Functioning) van 35%, aangegeven door dokter B.

De bestreden beslissing geeft niet aan waarom er met deze verslagen en deze informatie geen rekening gehouden wordt. Ook wordt niet uitgelegd waarom het advies van de arts-adviseur, die geen enkele opleiding heeft in het zeer specifiek domein van de psychiatrie en die verzoeker nooit ontmoet heeft, bevoorrecht wordt op het advies van een specialist die verzoeker sinds 4 jaar opvolgt.

Verder miskent de arts-adviseur in zijn analyse duidelijk de specificiteit van de geestelijke gezondheidszorg.

Zoals dokter B. het in een verslag van 07.08.2013 uitlegt, ter reactie op het advies van dokter P., is het precies omwille van het feit dat zijn patiënt in België nauw opgevolgd wordt sinds vele jaren, door dezelfde vertrouwenspersonen, dat een hospitalisatie tot nu toe vermeden werd.

Hij herhaalt en benadrukt dat het deze continuïteit is met dezelfde referentiepersonen die de heer T. een begin van veiligheidsgevoel heeft bijgebracht en dat deze vertrouwensband, de positieve verhouding met de therapeut en de continuïteit van deze relatie fundamenteel zijn in het genezingsproces. De therapeutische verhouding die geïnstalleerd wordt tussen patiënt en therapeut staat inderdaad centraal in de effectiviteit van psychotherapeutische behandeling. Deze relatie kan niet zomaar verplaatst worden op een andere therapeut of in een andere context. Het is van essentieel belang dat de heer T. niet alleen medicatie neemt maar ook verwijderd blijft van de context waarin zijn trauma's verwekt werden en dat hij beetje bij beetje, met één referentiepersoon en in geruststellende omstandigheden, een sterke vertrouwensband kan ontwikkelen die hem met de jaren een fundamenteel veiligheidsgevoel en een psychische herstructurering kan bijbrengen.

Verder legt dokter B. uit dat in het domein van psychiatrie, het feit dat er nog geen hospitalisatie is geweest in geen enkel geval geïnterpreteerd kan worden als een teken van niet-gevaarlijkheid. Dit is ook een element waarop uw Raad op in is gegaan in het vernietigingsarrest tussengekomen in deze zaak.

Tegenpartij gaat totaal voorbij aan de specificiteit van de psychopathologie van verzoeker.

Uw Raad heeft in een arrest n°67 544 d.d. 29 september 2011 voor recht gezegd dat

“Force est dès lors de constater qu'aucun des aspects de la motivation de la décision attaquée ne démontre que la partie défenderesse a tenu compte de l'état psychologique de la requérante ni du risque lié à la rupture du lien psychothérapeutique, dont il est fait état dans l'attestation médicale du 16 juin 2011, alors que ces éléments importants revêtent une dimension toute particulière au regard de l'article 3 de la CEDH.

Or, le Conseil rappelle que l'existence d'un risque réel de traitement prohibé par l'article 3 de la CEDH doit être évaluée en fonction des circonstances dont la partie défenderesse avait ou devait avoir connaissance au moment de la décision attaquée (voir mutatis mutandis : Cour EDH 4 décembre 2008, Y./Russie, § 81 ; Cour EDH 20 mars 1991, Cruz Varas et autres/Suède, §§ 75-76 ; Cour EDH 30 octobre 1991, Vilvarajah et autres/Royaume-Uni, § 107) et que la partie défenderesse doit se livrer à un examen aussi rigoureux que possible des éléments indiquant l'existence d'un tel risque (Cour EDH 21 janvier 2011, M.S.S./Belgique et Grèce, §§ 293 et 388).”

(Vrije vertaling :

Geen enkel van de aspecten van de motivatie van de bestreden beslissing toont aan dat verwerende partij rekening heeft gehouden met de psychologische toestand van verzoekster noch met het risico gebonden aan een onderbreking van de therapeutische verhouding waarvan sprake in het medisch

getuigschrift d.d.16 juni 2011, terwijl deze belangrijke elementen een bijzondere dimensie vervatten in het licht van het artikel 3 EVRM.

De Raad herhaalt dat het bestaan van een reëel risico op een door het artikel 3 EVRM verboden behandeling beoordeeld moet worden in functie van de omstandigheden waarvan de verwerende partij kennis had of moest hebben gehad op het moment van de bestreden beslissing (zie *mutatis mutandis* : Cour EDH 4 décembre 2008, Y./Russie, § 81 ; Cour EDH 20 mars 1991, Cruz Varas et autres/Suède, §§ 75-76 ; Cour EDH 30 octobre 1991, Vilvarajah et autres/Royaume-Uni, § 107) en dat de verwerende partij de elementen die op het bestaan van een dergelijk risico wijzen op een zo nauwkeurig mogelijke manier moet onderzoeken (Cour EDH 21 janvier 2011, M.S.S./Belgique et Grèce, §§ 293 et 388.)

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is bij uitoefening van zijn wettelijk toezicht bevoegd om na te gaan of de overheid bij de beoordeling van de aanvraag is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan niet onredelijk tot haar besluit is gekomen (RvSt. 17 januari 2007, nr. 166.860; RvSt. 7 december 2001, nr. 101.624; RvV 5 juni 2009, nr. 28.348).

Het zorgvuldigheidsbeginsel legt aan de overheid de verplichting op haar beslissingen op een zorgvuldige wijze voor te bereiden en te stoeien op een correcte feitenvinding (RvS 2 februari 2007, nr. 167.411; RvS 14 februari 2006, nr. 154.954).

De zorgvuldigheidsplicht houdt in dat de overheid zich op afdoende wijze dient te informeren over alle relevante elementen om met kennis van zaken een beslissing te kunnen nemen (RvS 11 juni 2002, arrest n° 107.624) en dat de beslissing moet steunen op alle gegevens van het dossier en op alle daarin vervatte dienstige stukken (RvV 28.10.2011, arrest n°69.388).

Het weze duidelijk dat tegenpartij in casu niet is uitgegaan van alle juiste feitelijke gegevens, waardoor zij huidig dossier niet correct heeft beoordeeld en bijgevolg onredelijk tot haar besluit is gekomen.

Door flagrant geen rekening te houden met het advies van de dokter-psychiater B., zonder tegelijkertijd de reden van haar afwijkend advies bijzonder concreet en pertinent te motiveren, schendt tegenpartij manifest haar zorgvuldigheidsplicht en motiveringsplicht (in die zin RvV, 29 november 2012, nr. 92.444 en RvV, 23 augustus 2012, nr. 86.178).

Tegenpartij begaat in dit dossier een manifeste beoordelingsfout en schendt derhalve tevens het artikel 9ter van de Vreemdelingenwet en het artikel 3 EVRM.

Voor het overige verwijst verzoeker naar het door uw Raad reeds geveld arrest, waarvan de argumentatie hier voor integraal hernomen moet worden beschouwd.

Het eerste onderdeel van het middel is gegrond.

Tweede onderdeel

Tegenpartij haalt nog andere elementen aan in haar negatief advies, zijnde het feit dat:

- verzoeker voor het anxio-depressief beeld een symptomatische behandeling met psychofarmaca ontvangt;
- het aangehaalde NASH-syndroom die op een "vervetting" van de lever wijst vereist geen behandeling en kan bovendien niet als een ernstige stoornis worden beschouwd;
- de andere aangehaalde aandoeningen niet als ernstige medische problemen kunnen worden weerhouden aangezien er nooit enige medisch technisch onderzoek werd uitgevoerd, hetgeen standaard zou gebeuren als het om een ernstig probleem gaat, waaruit vloeit dat de behandeling met antihypertensiva en Algostase ® (paracetamol/coffeïne) niet als een essentiële behandeling kan worden beschouwd.

De besluiten dat tegenpartij uit wat voorgaat meent te trekken zijn niet duidelijk.

Wat betreft het feit dat verzoeker voor het anxio-depressief beeld tevens, en naast de psychiatrische en psychologische behandeling dat hij ontvangt, ook met psychofarmaca wordt behandeld, doet uiteraard geen afbreuk aan wat voorafgaat wat betreft de noodzaak aan deze psychiatrische- en psychologische opvolging.

Het is evenmin duidelijk welk medisch technisch onderzoek, dat volgens tegenpartij zou worden vereist indien het probleem ernstig zou zijn, en dat nooit zou hebben plaatsgevonden, vereist zou zijn in huidig geval. Opnieuw moet worden onderlijnd dat tegenpartij zulk onderzoek nodig acht zonder zelf de moeite te hebben gedaan om verzoeker op te roepen en te onderzoeken.

Het is verder ook niet duidelijk waarom uit de afwezigheid van zulk onderzoek de behandeling met antihypertensiva en Algostase ® niet als een essentiële behandeling kan worden beschouwd.

De motieven van de bestreden beslissing, en de besluiten dat de tegenpartij hieruit meent te trekken, zijn vervolgens onduidelijk.

Het tweede onderdeel van het middel is gegrond.

Derde onderdeel

Een aanvraag om machtiging tot verblijf, in toepassing van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet, is een subsidiaire beschermingsaanvraag.

Dit werd nog bevestigd door het arrest nr. 193/2009 van het Grondwettelijk hof :

“De artikelen 9ter en 48/4 van de wet van 15 december 1980 vormen samen de omzetting, in Belgisch recht, van artikel 15 van de richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 ‘inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming’. In dat artikel 15 wordt het begrip ‘ernstige schade’ gedefinieerd die bepaalde personen dreigen te lijden aan wie, om die reden, het voordeel van subsidiaire bescherming moet worden toegekend door de lidstaten. Luidens artikel 15 van de richtlijn bestaat ‘ernstige schade’ onder meer uit ‘foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst’” (Gr. H., arrest nr. 193/2009 van 26 november 2009, B.S., 31 december 2009, B.3.1. Wij onderlijnen.)

In een zaak C-277/11 dd 22.11.2012 inzake M. tegen Minister for Justice, Equality and Law Reform, Ireland, heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie expliciet gewezen op het recht van de vreemdeling verhoord te worden in het kader van een subsidiaire beschermingsaanvraag:

“82.De onderhavige zaak betreft meer in het bijzonder het recht om in elke procedure te worden gehoord, dat integraal deel uitmaakt van genoemd grondrecht (zie in die zin met name arresten van 9 november 1983, Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin/Commissie, 322/81, Jurispr. blz. 3461, punt 7, en 18 oktober 1989, Orkem/Commissie, 374/87, Jurispr. blz. 3283, punt 32). Dit recht is thans niet alleen neergelegd in de artikelen 47 en 48 van het Handvest, die de eerbiediging van de rechten van de verdediging garanderen alsmede het recht op een eerlijk proces in het kader van elke procedure in rechte, maar ook in artikel 41 ervan, dat het recht op behoorlijk bestuur waarborgt.

83.Artikel 41, lid 2, bepaalt dat dit recht op behoorlijk bestuur met name het recht van eenieder omvat te worden gehoord voordat jegens hem een voor hem nadelige individuele maatregel wordt genomen, het recht van eenieder om inzage te krijgen in het hem betreffende dossier, met inachtneming van het gerechtvaardigde belang van de vertrouwelijkheid en het beroeps- en zakengeheim alsmede de plicht van de betrokken diensten om hun beslissingen met redenen te omkleden.

84.Vaststaat dat deze bepaling van algemene toepassing is, zoals uit de bewoordingen ervan blijkt.

85. Het Hof heeft dus steeds gewezen op het belang van het recht om te worden gehoord en op de zeer ruime strekking ervan in de rechtsorde van de Unie, waar het heeft geoordeeld dat dit recht van toepassing is in iedere procedure die tot een bezwarend besluit kan leiden (zie met name arresten van 23 oktober 1974, Transocean Marine Paint Association/Commissie, 17/74, Jurispr. blz. 1063, punt 15; Krombach, reeds aangehaald, punt 42, en Sopropé, reeds aangehaald, punt 36).

86. Volgens de rechtspraak van het Hof moet dit recht worden geëerbiedigd, ook al voorziet de toepasselijke wetgeving niet uitdrukkelijk in een dergelijke formaliteit (zie arrest Sopropé, reeds aangehaald, punt 38).

87. Het recht om te worden gehoord waarborgt dat eenieder in staat wordt gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure en alvorens een besluit wordt genomen dat zijn belangen aanmerkelijk kan beïnvloeden (zie met name arresten van 9 juni 2005, Spanje/Commissie, C-287/02, Jurispr. blz. I-5093, punt 37 en aldaar aangehaalde rechtspraak; Sopropé, reeds aangehaald, punt 37; van 1 oktober 2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Raad, C-141/08 P, Jurispr. blz. I-9147, punt 83, en 21 december 2011, Frankrijk/People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, nog niet gepubliceerd in de Jurisprudentie, punten 64 en 65).

88. Bedoeld recht impliceert tevens dat de administratie met de nodige aandacht kennis neemt van de opmerkingen van de betrokkene door alle relevante gegevens van het geval zorgvuldig en onpartijdig te onderzoeken en de beschikking toereikend te motiveren (zie arresten van 21 november 1991, Technische Universität München, C-269/90, Jurispr. blz. I-5469, punt 14, en Sopropé, reeds aangehaald, punt 50). De verplichting om een besluit op voldoende specifieke en concrete wijze te motiveren zodat betrokkene in staat is te begrijpen waarom zijn verzoek is geweigerd, vormt dus het uitvloeisel van het beginsel van eerbiediging van de rechten van de verdediging.

(...)

91. Wanneer een lidstaat heeft gekozen voor de invoering van onderscheiden en opeenvolgende procedures voor de behandeling van het asielverzoek en het verzoek om subsidiaire bescherming, moet het recht van de betrokkene om te worden gehoord, gelet op het wezenlijk karakter ervan, in beide procedures ten volle worden gewaarborgd. ”

In casu werd verzoeker niet verhoord door tegenpartij voor het nemen van de bestreden beslissing, terwijl dit echter noodzakelijk zou zijn geweest gelet op het advies van de arts-adviseur die duidelijk geen precies beeld heeft van zijn pathologie. De arts-adviseur stelt immers dat ze de diagnose “vaag” vindt en dat achterdocht op zich niet altijd pathologisch is. Een onderhoud met de heer T. en een GAF-score afname had hierin meer duidelijkheid kunnen brengen.

De meest recente rechtspraak van uw Raad, zowel van de Nederlandstalige als van de Franstalige kamers, beschouwt zo dat een beslissing genomen in schending van artikel 41, § 2 van het Handvest en

van het beginsel *audi alteram partem*, o.m., niet correct gemotiveerd is, indien het verhoor van de verzoeker het bestuur had kunnen leiden tot het nemen van een andere beslissing.

Dit is natuurlijk in casu het geval, daar verzoeker, indien hij gehoord was geweest, elementen had kunnen aanhalen die een beter zicht van zijn situatie had kunnen verschaffen aan de ambtenaar-geneesheer en mogelijks tot een andere uitslag hadden kunnen leiden, daar verwerende partij blijkbaar, en ondanks een eerste vernietiging, nog steeds geen duidelijk beeld schijnt te hebben over verzoekers situatie en hem nog steeds niet heeft opgeroepen om dit punt te verduidelijken.

Hij had tevens een geactualiseerd medisch attest kunnen neerleggen. (stuk 5)

In casu gaat de beslissing tot ongegrondheid van de aanvraag 9ter gepaard met een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13), die aan verzoeker werd betekend.

Deze beslissing is gebaseerd op art. 7 van de Vreemdelingenwet, die een gedeeltelijke omzetting uitmaakt, in Belgisch recht, van de Europese richtlijn 200/115/EG of Terugkeerrichtlijn. Hieruit vloeit dus tevens dat de Handvest van de grondrechten van de Europese unie op huidig geval van toepassing is, en zo o.m. het hoorrecht (art. 41 van het Handvest).

Aangezien de beslissing tot ongegrondheid van de 9ter aanvraag illegaal is, dient ook het bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13) vernietigd te worden.

De gevolgtrekkingen van de hieronder aangehaalde rechtspraak moet dus in casu en *mutatis mutandis* worden toegepast, daar de redenering perfect van toepassing is op huidig geval: er werd een bevel om het grondgebied te verlaten uitgereikt op basis van artikel 7 van de Vreemdelingenwet, die een gedeeltelijke omzetting uitmaakt van de Terugkeerrichtlijn; dit maakt een individuele maatregel uit die nadelige gevolgen kan hebben jegens verzoeker; het Handvest van de grondrechten van de Europese unie, en meer bepaald het hoorrecht, is dus in casu van toepassing; verzoekende partij doet elementen blijken dat zij had kunnen doen gelden bij de verwerende partij en die mogelijks tot een andere uitslag van de administratieve procedure hadden kunnen leiden; een schending van het hoorrecht moet dus worden vastgesteld.

Het feit dat in de hieronder aangehaalde arresten meestal een risico van schending van art. 8 EVRM wordt aangehaald, moet in casu *mutatis mutandis* worden toegepast wat betreft het aangehaald risico van schending van art. 3 EVRM.

Zo heeft uw Raad, in een recent arrest, wat volgt kunnen beschouwen :

“3.3.2.1. De verzoekende partij voert in een eerste middel onder meer de schending aan van artikel 41, lid 2 van het Handvest van de Grondrechten van de Unie en in een derde middel de schending van artikel 8 van het EVRM. De Raad is van oordeel dat beide middelen samen moeten worden beoordeeld. In het eerste middel wordt gesteld dat het bevel om het grondgebied te verlaten werd genomen in toepassing van artikel 7 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de vreemdelingenwet). Dit artikel, zo betoogt de verzoekende partij, vormt de gedeeltelijke omzetting, in Belgisch recht, van artikel 6 van de richtlijn 2008/115. De bestreden beslissing werd dus genomen in toepassing van het Unierecht. In het arrest M.M. t. Ierland van 22 november 2012 (C-277/11) oordeelde het Europese Hof van Justitie :

‘83. Artikel 41, lid 2, bepaalt dat dit recht op behoorlijk bestuur met name het recht van eenieder omvat te worden gehoord voordat jegens hem een voor hem nadelige individuele maatregel wordt genomen, het recht van eenieder om inzage te krijgen in het hem betreffende dossier, met inachtneming van het gerechtvaardigde belang van de vertrouwelijkheid en het beroeps- en zakengeheim alsmede de plicht van de betrokken diensten om hun beslissingen met redenen te omkleden.

84. Vaststaat dat deze bepaling van algemene toepassing is, zoals uit de bewoordingen ervan blijkt.

85. Het Hof heeft dus steeds gewezen op het belang van het recht om te worden gehoord en op de zeer ruime strekking ervan in de rechtsorde van de Unie, waar het heeft geoordeeld dat dit recht van toepassing is in iedere procedure die tot een bezwarend besluit kan leiden (zie met name arresten van 23 oktober 1974, *Transocean Marine Paint/Commissie*, 17/74, Jurispr. blz. 1063, punt 15; *Krombach*, reeds aangehaald, punt 42, en *Sopropé*, reeds aangehaald, punt 36).

86. Volgens de rechtspraak van het Hof moet dit recht worden geëerbiedigd, ook al voorziet de toepasselijke wetgeving niet uitdrukkelijk in een dergelijke formaliteit (zie arrest *Sopropé*, reeds aangehaald, punt 38).

87. Het recht om te worden gehoord waarborgt dat eenieder in staat wordt gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure en alvorens een besluit wordt genomen dat zijn belangen aanmerkelijk kan beïnvloeden (zie met name arresten van 9 juni 2005, *Spanje/Commissie*, C-287/02, Jurispr. blz. I-5093, punt 37 en aldaar aangehaalde rechtspraak; *Sopropé*, reeds aangehaald, punt 37; van 1 oktober 2009, *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Raad*, C-141/08 P, Jurispr. blz. I-9147, punt 83, en 21 december 2011, *Frankrijk/People’s Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, Jurispr. blz. I-13427, punten 64 en 65).

88. Bedoeld recht impliceert tevens dat de administratie met de nodige aandacht kennis neemt van de opmerkingen van de betrokkene door alle relevante gegevens van het geval zorgvuldig en onpartijdig te onderzoeken en de beschikking toereikend te motiveren (zie arresten van 21 november 1991, Technische Universität München, C-269/90, Jurispr. blz. I-5469, punt 14, en Sopropé, reeds aangehaald, punt 50). De verplichting om een besluit op voldoende specifieke en concrete wijze te motiveren zodat betrokkene in staat is te begrijpen waarom zijn verzoek is geweigerd, vormt dus het uitvloeisel van het beginsel van eerbiediging van de rechten van de verdediging.'

De verzoekende partij, zo stelt zij, werd niet verhoord vooraleer de bestreden beslissing genomen werd. Mocht dit het geval zijn geweest dan had hij kunnen laten gelden dat hij een procedure zoals in kortgeding tegen de beslissing van de ambtenaar van de burgerlijke stand aan het voeren was. Zij betoogt verder:

'Dit is des te belangrijker dat artikel 5.b van de terugkeerrichtlijn de Staten verplicht om bij elke beslissing rekening te houden met de gezinstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land. Verzoeker had aldus kunnen uitleggen dat hij de beslissing van de ambtenaar van burgerlijke stand aan het betwisten is, dat de zitting op 15.9.2014 zal plaatsvinden, en dat hij een gezinsleven heeft met zijn partner.

Hij had ook kunnen uitleggen dat hij een werkelijke gezinsband met zijn schoonzoon [bedoeld wordt: stiefzoon] heeft. Over de relatie tussen verzoeker en haar kind schrijft mevrouw d.S. het volgende:

'V. mijn zoon krijgt dus nog alle liefde die hij nodig heeft. Zowel van mij als van H. H. geeft V. een veilig gevoel en voelt zich altijd door hem beschermd. (...) Als ik V. nu dus moet vertellen dat H. er niet meer zal zijn, zal dit opnieuw voor hem een enorme choc (...) zijn en zal hij diep gekwetst zijn. (...) Ik kan je met zekerheid vertellen dat H.V. behandelt als zijn eigen zoon en hem dus ook elke avond instopt. Hij helpt hem enorm bij het geruststellen voor de zogezegde 'monsters'. Hij is werkelijk alles wat in een vader zoekt'.

[...]

3.3.2.3. Het hoorrecht, zoals neergelegd in artikel 41 van het Handvest dat het recht op behoorlijk bestuur waarborgt, verzekert het recht van eenieder te worden gehoord voordat jegens hem een voor hem nadelige individuele maatregel wordt genomen. De Raad wijst er op dat volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie het hoorrecht een algemeen beginsel van Unierecht vormt (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., ro. 81-82).

Het hoorrecht maakt tevens deel uit van de grondrechten die bestanddeel zijn van de rechtsorde van de Unie en die verankerd zijn in het Handvest.

Dit hoorrecht dient niet enkel door de instellingen van de Unie te worden erkend, maar aangezien het een algemeen beginsel van het Unierecht betreft, ook door de overheidsinstanties van alle lidstaten wanneer zij beslissingen nemen die binnen de werkingssfeer van het Unierecht vallen, zelfs al schrijft de toepasselijke regelgeving een dergelijke formaliteit niet expliciet voor (Zie artikel 51 van het Handvest en de toelichtingen bij het Handvest van de grondrechten Pb.C. 14 december 2007, afl. 303; Zie ook HvJ, 18 december 2008, C-349/07, Sopropé, ro. 38 en HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., ro. 86.)

Het hoorrecht kent een algemene toepassing. Het Hof heeft steeds gewezen op het belang van het recht om te worden gehoord en op de zeer ruime strekking ervan in de rechtsorde van de Unie. Vaste rechtspraak van het Hof stelt dan ook dat dit hoorrecht van toepassing is in iedere procedure die tot een bezwarend besluit kan leiden, d.i. een besluit dat de belangen van de betrokken persoon ongunstig kan beïnvloeden (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., ro. 85 en de daar aangehaalde rechtspraak).

In casu wordt aan de verzoeker een bevel om het grondgebied te verlaten opgelegd, in toepassing van artikel 7 van vreemdelingenwet.

Het wordt door de verwerende partij niet betwist dat deze bepaling een gedeeltelijke omzetting vormt van artikel 6 van de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (Pb.L. 24 december 2008, afl. 348, 98 e.v.) (Parl.St. Kamer, 2011-2012, nr 53K1825/001, 23). In de huidige stand van de procedure lijkt niet te kunnen worden uitgesloten dat dit bevel om het grondgebied te verlaten als een bezwarend besluit moet worden aangemerkt dat de belangen van de betrokken vreemdeling ongunstig kan beïnvloeden.

Het hoorrecht zoals gewaarborgd door artikel 41 van het Handvest lijkt in casu derhalve van toepassing. Of er sprake is van een schending van het hoorrecht, moet worden beoordeeld aan de hand van de specifieke omstandigheden van elk geval, met name de aard van de betrokken handeling, de context van de vaststelling ervan en de rechtsregels die de betrokken materie beheersen (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., ro. 34).

De Raad stelt vast dat de voorwaarden waaronder het hoorrecht van vreemdelingen m.b.t. het opleggen van een bevel om het grond gebied te verlaten moet worden gewaarborgd, noch de gevolgen van

schending van dit hoorrecht door het Unierecht, met name richtlijn 2008/115/EG, zijn vastgesteld. Hierin kan de verwerende partij worden bijgetreden.

Volgens vaste rechtspraak van het Hof worden bijgevolg deze voorwaarden en deze gevolgen door het nationale recht bepaald, in overeenstemming met het gelijkwaardigheidsbeginsel en het effectiviteitsbeginsel. Deze procedurele autonomie voor Lidstaten betekent echter niet dat de wijze van uitoefening ervan niet met het Unierecht in overeenstemming hoeft te zijn en met name afbreuk mag doen aan het nuttig effect van de betrokken richtlijn, in casu richtlijn 2008/115/EG (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., ro. 35-36).

Het is dus in de algehele context van de rechtspraak van het Hof over het hoorrecht en het stelsel van de terugkeerrichtlijn, dat lidstaten in het kader van hun procedurele autonomie de voorwaarden moeten vaststellen waaronder het hoorrecht moet worden gewaarborgd en de gevolgen uit de schending van dit hoorrecht moeten trekken (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., ro. 37).

De Raad stelt evenwel vast dat de voorwaarden waaronder het hoorrecht van vreemdelingen m.b.t. de besluitvorming inzake het afleveren van een terugkeerbesluit, zijnde het bevel om het grondgebied te verlaten, moet worden gewaarborgd, noch de gevolgen van de schending van dit hoorrecht door nationale regelgeving zijn vastgesteld.

Het gegeven dat de toepasselijke regelgeving, Unierechtelijk dan wel nationaalrechtelijk, een dergelijke formaliteit niet voorschrijft, mag echter geen afbreuk doen aan het nuttig effect van de betrokken richtlijn 2008/115/EG.

In dit verband dient tevens te worden gewezen op het bepaalde in artikel 74/13 van de vreemdelingenwet, waarin uitdrukkelijk is voorzien dat bij het nemen van een beslissing tot verwijdering de minister of zijn gemachtigde rekening houdt met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land. Deze bepaling vormt overigens de omzetting van artikel 5 van de terugkeerrichtlijn en lijkt een individueel onderzoek noodzakelijk te maken.

In die optiek kan de verwerende partij niet worden gevolgd waar zij stelt dat de verzoekende partij uit eigen initiatief en via de geijkte wegen alle nuttige inlichtingen had moeten verschaffen.

Opdat de verplichting tot het voeren van een individueel onderzoek in het kader van artikel 74/13 van de vreemdelingenwet, als omzetting van artikel 5 van richtlijn 2008/115/EG, een nuttig effect kent, dient de betrokken vreemdeling in staat te worden gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure waarbij een bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgeleverd, aangezien in de huidige stand van de procedure niet kan worden uitgesloten dat een dergelijk besluit de belangen van een vreemdeling aanmerkelijk ongunstig kan beïnvloeden.

De Raad wijst er op dat luidens vaste rechtspraak van het Hof een schending van de rechten van de verdediging, in het bijzonder het hoorrecht, naar Unierecht pas tot nietigverklaring van het na afloop van de administratieve procedure genomen besluit leidt, wanneer deze procedure zonder deze onregelmatigheid een andere afloop had kunnen hebben (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., ro. 38 met verwijzing naar de arresten van 14 februari 1990, Frankrijk/Commissie, C 301/87, Jurispr. blz. I 307, punt 31; 5 oktober 2000, Duitsland/Commissie, C 288/96, Jurispr. blz. I 8237, punt 101; 1 oktober 2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Raad, C 141/08 P, Jurispr. blz. I 9147, punt 94, en 6 september 2012, Storck/BHIM, C 96/11 P, punt 80).

Hieruit volgt dat in casu niet elke onregelmatigheid bij de uitoefening van het hoorrecht tijdens een administratieve procedure, in dit geval de besluitvorming inzake het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten, een schending van het hoorrecht oplevert. Voorts is niet elk verzuim om het hoorrecht te eerbiedigen zodanig dat dit stelselmatig tot de onrechtmatigheid van het genomen besluit leidt (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., ro. 39). In deze kan de verwerende partij worden gevolgd.

Om een dergelijke onrechtmatigheid te constateren, dient de Raad in casu aan de hand van de specifieke feitelijke en juridische omstandigheden van het geval na te gaan of er sprake is van een onregelmatigheid die het hoorrecht op zodanig wijze aantast dat de besluitvorming in kwestie een andere afloop had kunnen hebben, met name omdat verzoeker in casu specifieke omstandigheden had kunnen aanvoeren die na een individueel onderzoek het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten hadden kunnen beïnvloeden (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., ro. 40).

De verwerende partij stelt dan wel dat dergelijke elementen niet worden aangevoerd, maar kan hierin niet worden bijgetreden: de verzoekende partij verwijst naar het feit dat zij, indien zij zou zijn gehoord, had kunnen aanvoeren dat zij een procedure had aanhangig gemaakt tegen de beslissing van de ambtenaar van de burgerlijke stand en naar de band die hij heeft met zijn stiefzoon. Deze beide argumenten kunnen worden betrokken op een mogelijke schending van artikel 8 van het EVRM zodat het in de huidige stand van het geding op het eerste gezicht aannemelijk wordt gemaakt dat de thans door de verzoeker aangereikte informatie van aard is dat zij mogelijks had kunnen leiden tot een andere beslissing of tot het uitblijven ervan. Het niet horen van verzoeker heeft, gelet op alle feitelijke en

juridische omstandigheden van het geval, in casu dan ook daadwerkelijk de verzoeker de mogelijkheid ontnomen om zich zodanig te verweren dat deze besluitvorming inzake het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten een andere afloop had kunnen hebben.

Een schending van artikel 41 van het Handvest van de Grondrechten van de Unie en een mogelijke schending van artikel 8 van het EVRM worden op het eerste gezicht aannemelijk gemaakt. De middelen zijn in de besproken mate ernstig." (R.v.V., arrest nr. 126.158 van 24 juni 2014. Wij onderlijnen.)

Een nog recentere beslissing van een Franstalige kamer luidt in dezelfde zin :

"4.4.1. En l'espèce, la partie requérante invoque, notamment, dans un troisième moyen, une violation de l'article 8 de la CEDH et, dans un quatrième moyen, une violation de l'article 41 de la Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne, que le Conseil estime devoir examiner conjointement.

En substance, elle fait valoir, dans les développements du troisième moyen de sa requête, que '(...) La requérante entretient depuis plus d'un an une relation amoureuse avec Monsieur [XXX], de nationalité belge, avec lequel elle cohabite régulièrement (elle est notamment inscrite à son adresse depuis le 24.10.2013) ; courant mars 2014, les intéressés ont souhaité faire acter une déclaration de cohabitation légale entre les mains de l'officier de l'état civil de Dison, lequel a, en application de l'article 1476quater du Code civil, pris la décision de surseoir pour une durée de deux mois à l'enregistrement de cette déclaration, le Procureur du Roi de Liège ayant ensuite décidé de prolonger ce délai d'une nouvelle durée de trois mois, soit jusqu'au 24 octobre 2014. (...) ' et qu'il ne ressort ni des termes de la décision entreprise, ni du dossier administratif que la partie défenderesse a pris ces éléments en considération lors de la prise de sa décision.

Dans les développements de son quatrième moyen, la partie requérante, convoquant l'enseignement d'un arrêt n° 126.158, prononcé le 24 juin 2014 par le Conseil de céans dans une affaire enrôlée sous la référence 154.674 qu'elle estime être semblable à sa cause personnelle, ajoute que '(...) La décision entreprise met en oeuvre la Directive 2008/115/CE dite Directive retour ; les articles 7, 27 et 74/14 de la loi du 15 décembre 1980 qui servent de fondement légal à la décision entreprise assurent en effet la transposition de cette Directive en droit belge ; Dans cette mesure, les garanties offertes par la Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne [...] sont [...] d'application en l'espèce ; (...)'. Après avoir rappelé que '(...) L'article 41, alinéa 2 de la Charte protège 'le droit de toute personne d'être entendue avant qu'une mesure individuelle qui l'affecterait défavorablement ne soit prise à son encontre' [...] (...)', elle relève qu'il 'n'a pas été donné à la requérante la possibilité de faire valoir être actuellement occupée à faire enregistrer une déclaration de cohabitation légale (...) ' et soutient que '(...) si tel avait été le cas, l'issue de la procédure aurait pu aboutir à un résultat différent' (...) '.

4.4.2. En l'espèce, la partie défenderesse ne conteste pas que l'article 7 de la loi du 15 décembre 1980 précitée, qui constitue l'un des fondements de la décision entreprise, constitue la transposition partielle en droit belge de l'article 6 de la directive 2008/115/CE (Doc. Parl., Ch., 53 (2011-2012), 1825/001, p. 17), de telle sorte qu'il peut être considéré, prima facie, qu'en prenant l'acte attaqué, elle a mis en oeuvre le droit de l'Union.

Par ailleurs, cet acte consistant en un ordre de quitter le territoire, il n'apparaît pas possible d'exclure d'emblée qu'il ne puisse recevoir la qualification de 'mesure individuelle' susceptible 'd'affecter défavorablement' la partie requérante.

Dans la perspective de ce qui précède, le Conseil rappelle que la Cour de Justice de l'Union européenne a, dans son arrêt 'M.M. contre Irlande' du 22 novembre 2012(C-277/11), notamment, indiqué ce qui suit :

'83. Le paragraphe 2 dudit article 41 prévoit que ce droit à une bonne administration comporte notamment le droit de toute personne d'être entendue avant qu'une mesure individuelle qui l'affecterait défavorablement ne soit prise à son encontre, le droit d'accès de toute personne au dossier qui la concerne, dans le respect des intérêts légitimes de la confidentialité et du secret professionnel et des affaires, ainsi que l'obligation pour l'administration de motiver ses décisions.

84. Force est de constater que, ainsi qu'il résulte de son libellé même, cette disposition est d'application générale.

85. Aussi la Cour a-t-elle toujours affirmé l'importance du droit d'être entendu et sa portée très large dans l'ordre juridique de l'Union, en considérant que ce droit doit s'appliquer à toute procédure susceptible d'aboutir à un acte faisant grief (voir, notamment, arrêts du 23 octobre 1974, Transocean Marine Paint Association/Commission, 17/74, Rec. p. 1063, point 15; Krombach, précité, point 42, et Sopropé, précité, point 36).

86. Conformément à la jurisprudence de la Cour, le respect dudit droit s'impose même lorsque la réglementation applicable ne prévoit pas expressément une telle formalité (voir arrêt Sopropé, précité, point 38).

87. Le droit d'être entendu garantit à toute personne la possibilité de faire connaître, de manière utile et effective, son point de vue au cours de la procédure administrative et avant l'adoption de toute décision susceptible d'affecter de manière défavorable ses intérêts (voir, notamment, arrêts du 9 juin 2005,

Espagne/Commission, C-287/02, Rec. p. I-5093, point 37 et jurisprudence citée; Sopropé, précité, point 37; du 1er octobre 2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Conseil, C-141/08 P, Rec. p. I-9147, point 83, ainsi que du 21 décembre 2011, France/People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, Rec. p. I-13427, points 64 et 65).

88. Ledit droit implique également que l'administration prête toute l'attention requise aux observations ainsi soumises par l'intéressé en examinant, avec soin et impartialité, tous les éléments pertinents du cas d'espèce et en motivant sa décision de façon circonstanciée (voir arrêts du 21 novembre 1991, Technische Universität München, C-269/90, Rec. p. I-5469, point 14, et Sopropé, précité, point 50), l'obligation de motiver une décision de façon suffisamment spécifique et concrète pour permettre à l'intéressé de comprendre les raisons du refus qui est opposé à sa demande constituant ainsi le corollaire du principe du respect des droits de la défense.[...]

Or, le Conseil observe qu'il n'apparaît pas du dossier administratif que la partie défenderesse ait donné à la requérante la possibilité de faire connaître son point de vue avant l'adoption de l'acte attaqué, qui constitue une décision unilatérale.

Il ressort de la requête que, si cette possibilité lui avait été offerte, la requérante aurait fait valoir les éléments dont elle fait état à l'appui de la violation qu'elle allègue de l'article 8 de la CEDH, en invoquant qu'ils attestent de l'existence, dans son chef, d'une vie familiale.

Sans se prononcer sur lesdits éléments, le Conseil observe qu'ils sont étayés par divers documents que la partie requérante a annexés à sa requête (à savoir, une copie de la carte d'identité de son compagnon belge ; une copie d'une composition de ménage datée du 14 août 2014 attestant d'une adresse commune depuis le 24 octobre 2013 et les copies de deux courriers datés du 25 juin 2014 émanant de la commune de Dison concernant le 'dossier de projet de cohabitation légale' qu'ils ont en commun), qui les rendent suffisamment concrets pour lui permettre de soutenir, en se référant sur ce point à l'enseignement de l'arrêt 'M.B. contre Pays-Bas' de la Cour de Justice de l'Union européenne du 10 septembre 2013 (C-363/13), qu'en ne lui donnant pas la possibilité de les faire valoir de manière utile et effective, avant l'adoption de l'acte attaqué, la partie défenderesse l'a privée (...) de la possibilité de mieux faire valoir sa défense, dans une mesure telle que cette procédure administrative aurait pu aboutir à un résultat différent (...).

Il résulte à suffisance des développements qui précèdent qu'ainsi pris d'une possible violation de l'article 8 de la CEDH, le moyen apparaît *prima facie* sérieux." (CCE, arrest nr. 128.207. Wij onderlijnen.)

(Vrije vertaling :

4.4.1. In casu beroept verwerende partij zich, onder meer, in een derde middel, op een schending van artikel 8 EVRM en, in een vierde middel, op een schending van artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de Europese unie, waarvan de Raad van mening is dat deze gezamenlijk moeten worden onderzocht.

In essentie doet ze, in het derde middel van haar verzoekschrift, gelden dat '(...) Verzoekster al meer dan een jaar een affectieve relatie onderhoudt met Meneer [XXX], van Belgische nationaliteit, met wie zij regelmatig samenwoont (zo is zij o.m. op zijn adres ingeschreven sinds 24.10.2013) ; gedurende de maand maart 2014 hebben de betrokkenen een verklaring tot wettelijke samenwoning willen doen acteren bij de ambtenaar van de burgerlijke stand te Dison, welke, in toepassing van artikel 1476quater van het Burgerlijk wetboek, de beslissing heeft genomen om gedurende een duur van twee maanden de inschrijving van deze verklaring te schorsen, waarna de Procureur des Konings te Luik heeft besloten dit termijn met een nieuwe duur van drie maanden te verlengen, oftewel tot 24 oktober 2014 (...) ' en dat noch uit de bewoordingen van de bestreden beslissing, noch uit het administratief dossier blijkt dat de verwerende partij deze elementen in acht heeft genomen bij het nemen van de beslissing.

In de ontwikkelingen van haar vierde middel roept verzoekende partij de gevolgtrekkingen in van een arrest nr. 126.158, ingeschreven onder rolnummer 154.674 en geveld op 24 juni 2014 door huidige Raad in een zaak, waarvan zij acht dat zij gelijkaardig zijn aan haar persoonlijk geval en voegt er wat volgt aan toe: '(...) De bestreden beslissing past de Richtlijn 2008/115/CE of Terugkeerrichtlijn toe ; artikelen 7, 27 en 74/14 van de wet van 15 december 1980 die de bestreden beslissing wettelijk geruggensteunen zorgen inderdaad voor een omzetting van deze Richtlijn in Belgisch recht ; In deze mate zijn [...] de garanties van het Handvest van de grondrechten van de Europese unie [...] in casu van toepassing; (...)'. Na eraan te hebben herinnerd dat '(...) Artikel 41, tweede alinea van het Handvest het 'recht van eenieder te worden gehoord voordat jegens hem een voor hem nadelige individuele maatregel wordt genomen [...] (...)', onderlijnt zij dat 'er geen gelegenheid werd gegeven aan verzoekster om het feit dat zij tegenwoordig bezig is met een verklaring tot wettelijke samenwoning te laten inschrijven, te doen gelden (...) ' en stelt dat '(...) indien dit het geval zou zijn geweest, de uitslag van de procedure verschillend had kunnen zijn' (...) '.

4.4.2. In casu betwist de verwerende partij niet dat artikel 7 van voormelde wet van 15 december 1980, die één van de grondslagen van de bestreden beslissing vormt, een gedeeltelijke omzetting in Belgisch recht van artikel 6 van richtlijn 2008/115/CE uitmaakt (Parl. St., Kamer, 53 (2011-2012), 1825/001, p.

17), zodat er *prima facie* kan worden gesteld dat, door de bestreden beslissing te nemen, zij het Unierecht heeft toegepast.

Overigens, en gelet op het feit dat deze akte een bevel om het grondgebied te verlaten uitmaakt, blijkt dat er niet kan worden uitgesloten dat deze kan worden beschouwd als een 'individuele maatregel' die 'nadelige' gevolgen zou kunnen hebben jegens verzoekende partij.

In het licht van wat hier voorafgaat herinnert de Raad aan de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese unie die, in zijn arrest 'M.M. tegen Ierland' van 22 november 2012 (C-277/11) onder meer wat volgt heeft gesteld :

'83. Artikel 41, lid 2, bepaalt dat dit recht op behoorlijk bestuur met name het recht van eenieder omvat te worden gehoord voordat jegens hem een voor hem nadelige individuele maatregel wordt genomen, het recht van eenieder om inzage te krijgen in het hem betreffende dossier, met inachtneming van het gerechtvaardigde belang van de vertrouwelijkheid en het beroeps- en zakengeheim alsmede de plicht van de betrokken diensten om hun beslissingen met redenen te omkleden.

84. Vaststaat dat deze bepaling van algemene toepassing is, zoals uit de bewoordingen ervan blijkt.

85. Het Hof heeft dus steeds gewezen op het belang van het recht om te worden gehoord en op de zeer ruime strekking ervan in de rechtsorde van de Unie, waar het heeft geoordeeld dat dit recht van toepassing is in iedere procedure die tot een bezwarend besluit kan leiden (zie met name arresten van 23 oktober 1974, *Transocean Marine Paint/Commissie*, 17/74, Jurispr. blz. 1063, punt 15; *Krombach*, reeds aangehaald, punt 42, en *Sopropé*, reeds aangehaald, punt 36).

86. Volgens de rechtspraak van het Hof moet dit recht worden geëerbiedigd, ook al voorziet de toepasselijke wetgeving niet uitdrukkelijk in een dergelijke formaliteit (zie arrest *Sopropé*, reeds aangehaald, punt 38).

87. Het recht om te worden gehoord waarborgt dat eenieder in staat wordt gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure en alvorens een besluit wordt genomen dat zijn belangen aanmerkelijk kan beïnvloeden (zie met name arresten van 9 juni 2005, *Spanje/Commissie*, C-287/02, Jurispr. blz. I-5093, punt 37 en aldaar aangehaalde rechtspraak; *Sopropé*, reeds aangehaald, punt 37; van 1 oktober 2009, *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Raad*, C-141/08 P, Jurispr. blz. I-9147, punt 83, en 21 december 2011, *Frankrijk/People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, Jurispr. blz. I-13427, punten 64 en 65).

88. Bedoeld recht impliceert tevens dat de administratie met de nodige aandacht kennis neemt van de opmerkingen van de betrokkene door alle relevante gegevens van het geval zorgvuldig en onpartijdig te onderzoeken en de beschikking toereikend te motiveren (zie arresten van 21 november 1991, *Technische Universität München*, C-269/90, Jurispr. blz. I-5469, punt 14, en *Sopropé*, reeds aangehaald, punt 50). De verplichting om een besluit op voldoende specifieke en concrete wijze te motiveren zodat betrokkene in staat is te begrijpen waarom zijn verzoek is geweigerd, vormt dus het uitvloeisel van het beginsel van eerbiediging van de rechten van de verdediging. [...]

De Raad merkt echter dat er uit het administratief dossier niet blijkt dat de verwerende partij aan verzoekster de gelegenheid heeft geboden om haar standpunt te laten gelden voor de adoptie van de bestreden akte, die een individuele beslissing uitmaakt.

Uit het verzoekschrift blijkt dat, indien men haar deze mogelijkheid had verschaft, verzoekster de elementen had kunnen doen gelden die zij inroept ter ondersteuning van de schending van artikel 8 EVRM waarvan zij meent te lijden, en waarvan zij meent dat deze het bestaan, in haar hoofde, van een gezinsleven bewijzen.

Zonder zich over deze elementen te uiten merkt de Raad dat deze door verschillende documenten, die door de verzoekende partij bij het verzoekschrift werden gevoegd, worden geruggensteund (zo een kopie van de identiteitskaart van haar Belgische partner; een kopie van een attest van samenstelling gezin gedateerd van 14 augustus 2014 die een gezamenlijk adres sinds 14 oktober 2013 bewijst en de twee schrijven dd. 25 juni 2014 uitgaande van de gemeente van Dison betreffende het 'dossier van project van wettelijke samenwoning' dat zij samen hebben), die hen voldoende concreet maken om haar in staat te stellen om te kunnen stellen, op dit punt verwijzend naar de gevolgtrekkingen van arrest 'M.B. tegen Nederland' van het Hof van Justitie van de Europese unie van 10 september 2013 (C-363/13), dat door haar niet de mogelijkheid te hebben verschaft om deze op nuttige en effectieve wijze te doen gelden, voor het nemen van de bestreden akte, de verwerende partij haar '(...)de mogelijkheid haar verdediging beter te doen gelden, heeft ontnomen, in een mate dat de administratieve procedure een andere uitslag had kunnen kennen (...)'.

Uit wat voorgaat, alsmede uit een mogelijke schending van artikel 8 EVRM, blijkt dus genoegzaam dat het middel *prima facie* ernstig is.)

Uiteindelijk heeft een arrest van september 2014 nog wat volgt gesteld:

“ 3.3.2.2. In een tweede middel voert verzoeker de schending aan van artikel 74/13 van de vreemdelingenwet, van artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, van de materiële motiveringsplicht en van artikel 8 van het EVRM.

3.3.2.2.1. Verzoeker citeert artikel 74/13 van de vreemdelingenwet en stelt dat zonder twijfel de bijlage 12 een beslissing tot verwijdering inhoudt gelet op artikel 1, 6° van de vreemdelingenwet, dat derhalve richtlijn 2008/115 van toepassing is, dat van zodra een Europese richtlijn van toepassing is, rekening dient gehouden te worden met de hogere normen van toepassing in het gemeenschapsrecht. Na citering van artikel 41 van het Handvest, meent verzoeker dat het hoorrecht ongetwijfeld geïncorporeerd werd in het Handvest, dat dit hoorrecht, in tegenstelling tot de klassieke opvatting van hoorrecht van zeer algemene aard is en de facto inhoudt dat wanneer een bestuur verplicht is en in ieder geval wanneer men van plan is een beslissing te nemen tegen hem de bestuurde moet horen, dat het niet honoreren van deze verplichting kan leiden tot de vernietiging van de beslissing voor zover de bestuurde elementen had kunnen reiken die tot een andere beslissing hadden kunnen leiden. Verzoeker meent dat hij zich in deze situatie bevindt, meer bepaald maakt hij deel uit van een gezin waarin hij een belangrijke rol vervult, het gezin is afhankelijk van hem, dat de verwerende partij rekening moet houden met het familieleven ingevolge artikel 74/13 van de vreemdelingenwet, dat deze bepaling allicht refereert naar artikel 8 van het EVRM.

Verzoeker stelt dat artikel 8 van het EVRM toepassing vindt, dat bij de bepaling van het begrip gezin geen onderscheid gemaakt wordt tussen een wettig gezin en een natuurlijk gezin, dat nauwe verwantschapsbanden eveneens door het recht op eerbiediging van het gezinsleven wordencourdat artikel 8 van het EVRM geenszins beperkt is tot de klassieke huwelijkse relatie, dat dit werd bevestigd door het EVRM in het arrest Kroon, dat naar huidig recht de band tussen broers en zussen wordt gekoppeld aan de bloedband die tussen hen bestaat, het feit dat zij enige tijd met elkaar samenwonen of de affectieve banden die zij met elkaar hebben, dat er voldoende nauwe band bestaat tussen hem en zijn broer, dat naast het feit dat zij een bloedband hebben, zij ook samenwonen. Verder geeft verzoeker aan dat hij sinds zijn komst naar België bij zijn broer, schoonzus en hun twee kinderen woont, dat zijn een feitelijk vijfkoppig gezin vormen en hij een centrale rol inneemt in het gezin, dat dit ook bevestigd wordt door omstanders, buren en vrienden van het gezin, dat uit het door hem afgesloten fitness- en zwemlesabonnement duidelijk blijkt dat hij woonachtig is op het adres van zijn broer, dat beide abonnementen geregistreerd staan op dit adres, dat zijn broer en schoonzus bij dezelfde fitness een abonnement hebben, dat een groot aantal buren schriftelijk bevestigen dat hij daadwerkelijk bij zijn broer woont. Vervolgens verwijst verzoeker naar de door hem verschillende bijgevoegde verklaringen van buren en vrienden en geeft hij kort de inhoud van de verklaringen weer. Hij wijst erop dat hij volledig meedraait in de dagdagelijkse bezigheden van het gezin, dat hij boodschappen haalt, kookt, meehelpt in de opvoeding en verzorging van de kinderen, dat dit ook blijkt uit verklaringen van buurvrouw die werkzaam is in een supermarkt, dat ook de ouders van zijn schoonzus bevestigen dat hij een belangrijke rol vervult in het huishouden, dat hij ook op sociaal vlak volledig meedraait in het gezin, dat hij meegaat op familiebezoeken, op restaurant en altijd aanwezig is bij uitstapjes met het gezin, dat dit ook bevestigd wordt door buren, waarna hij opnieuw naar verklaringen verwijst. Verzoeker wijst erop dat hij een eigen slaapkamer heeft in het huis wat bevestigd wordt in de toegevoegde verklaringen van een goede vriend en dat hij een nauw contact met de buren onderhoudt, wat blijkt uit de verklaring van de buren. Voorts merkt verzoeker op dat zijn schoonzus ernstig ziek is en een invalideuitkering ontvang, dat de opvang en de verzorging van de kinderen hierdoor ook voor een groot deel op de schouders van verzoeker rust, dat hij onmisbaar is voor het gezin, dat het voor zijn broer van groot belang is dat hij hem onderdak en een gezinsleven kan bieden, dat de kinderen enorm op hem steunen, hem nodig hebben, dat hij de kinderen regelmatig naar school brengt en ophaalt, dat bevestigd wordt in de toegevoegde verklaringen, dat hij ook steeds aanwezig is bij activiteiten georganiseerd door school, dat sinds zijn opsluiting de kinderen verloren zijn zonder hun oom en ze zich zorgen maken en aanwezig zijn bij elk bezoek; hij wijst er nog op dat hij volledig geïntegreerd is in de Belgische samenleving, dat hij in België een vriendenkring heeft opgebouwd en lid is van de fitness en zwemles.

Het is de logica zelve, volgens verzoeker, dat gedaagde de hogere rechtsnormen nagaat alvorens te besluiten dat de meest ingrijpende maatregel namelijk het nemen van het bevel, dat uit de bestreden beslissing allerm minst kan afgeleid worden of er effectief rekening werd gehouden met artikel 74/13 van de vreemdelingenwet, dat dit eenvoudigweg blijkt door het niet vermelden ervan in de bestreden beslissing. Verzoeker wijst er op dat de verwerende partij weliswaar verplicht is een einde te maken aan de illegaliteit van verzoeker maar dat zijn uit het oog verliest dat zij dit kan doen op twee manieren, namelijk door een bevel af te leveren maar ook door de legale [lees illegale] situatie van verzoeker om te zetten naar een legaal statuut, dat door eenvoudigweg te kiezen voor een bevel zij duidelijk maakt de tweede optie niet te hebben onderzocht, dat zij daarmee artikel 74/13 van de vreemdelingenwet [heeft] geschonden.

[...]

3.3.2.2.3. Het hoorrecht, zoals neergelegd in artikel 41 van het Handvest dat het recht op behoorlijk bestuur waarborgt, verzekert het recht van eenieder te worden gehoord voordat jegens hem een voor hem nadelige individuele maatregel wordt genomen. De Raad wijst er op dat volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie het hoorrecht een algemeen beginsel van Unierecht vormt (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., ro. 81-82). Het hoorrecht maakt tevens deel uit van de grondrechten die bestanddeel zijn van de rechtsorde van de Unie en die verankerd zijn in het Handvest.

Dit hoorrecht dient niet enkel door de instellingen van de Unie te worden erkend, maar aangezien het een algemeen beginsel van het Unierecht betreft, ook door de overheidsinstanties van alle lidstaten wanneer zij beslissingen nemen die binnen de werkingssfeer van het Unierecht vallen, zelfs al schrijft de toepasselijke regelgeving een dergelijke formaliteit niet expliciet voor (Zie artikel 51 van het Handvest en de toelichtingen bij het Handvest van de grondrechten Pb. C. 14 december 2007, afl. 303; Zie ook HvJ 18 december 2008, C-349/07, Sopopré, ro. 38 en HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., ro. 86).

Het hoorrecht kent een algemene toepassing. Het Hof heeft steeds gewezen op het belang van het recht om te worden gehoord en op de zeer ruime strekking ervan in de rechtsorde van de Unie. Vaste rechtspraak van het Hof stelt dan ook dat dit hoorrecht van toepassing is in iedere procedure dit tot een bezwarend besluit kan leiden, d.i. een besluit dat de belangen van de betrokken persoon ongunstig kan beïnvloeden (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., ro. 85 en de daar aangehaalde rechtspraak).

In casu wordt aan verzoeker een bevel om het grondgebied te verlaten opgelegd, in toepassing van artikel 7 van vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt een gedeeltelijke omzetting vormt (sic) van artikel 6 van de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (Pb.L. 24 december 2008, afl. 348, 98 e.v.) (Parl.St. Kamer, 2011-2012, nr 53K1825/001, 23). In de huidige stand van de procedure lijkt niet te kunnen worden uitgesloten dat dit bevel om het grondgebied te verlaten, dat met miskenning van bepaalde wetsartikelen werd genomen waardoor aan verzoeker bepaalde rechten werden ontnomen (zie bespreking van het eerste middel), als een bezwarend besluit moet worden aangemerkt dat de belangen van de betrokken vreemdeling ongunstig kan beïnvloeden.

Het hoorrecht zoals gewaarborgd door artikel 41 van het Handvest lijkt in casu derhalve van toepassing. Of er sprake is van een schending van het hoorrecht, moet worden beoordeeld aan de hand van de specifieke omstandigheden van elk geval, met name de aard van de betrokken handeling, de context van de vaststelling ervan en de rechtsregels die de betrokken materie beheersen (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., ro. 34).

De Raad stelt vast dat de voorwaarden waaronder het hoorrecht van vreemdelingen m.b.t. het opleggen van een bevel om het grond gebied te verlaten moet worden gewaarborgd, noch de gevolgen van schending van dit hoorrecht door het Unierecht, met name richtlijn 2008/115/EG, zijn vastgesteld.

Volgens vaste rechtspraak van het Hof worden bijgevolg deze voorwaarden en deze gevolgen door het nationale recht bepaald, in overeenstemming met het gelijkwaardigheidsbeginsel en het effectiviteitsbeginsel. Deze procedurele autonomie voor Lidstaten betekent echter niet dat de wijze van uitoefening ervan niet met het Unierecht in overeenstemming hoeft te zijn en met name afbreuk mag doen aan het nuttig effect van de betrokken richtlijn, in casu richtlijn 2008/115/EG (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., ro. 35-36).

Het is dus in de algehele context van de rechtspraak van het Hof over het hoorrecht en het stelsel van de terugkeerrichtlijn, dat lidstaten in het kader van hun procedurele autonomie de voorwaarden moeten vaststellen waaronder het hoorrecht moet worden gewaarborgd en de gevolgen uit de schending van dit hoorrecht moeten trekken (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., ro. 37).

De Raad stelt evenwel vast dat de voorwaarden waaronder het hoorrecht van vreemdelingen m.b.t. de besluitvorming inzake het afleveren van een terugkeerbesluit, zijnde het bevel om het grondgebied te verlaten, moet worden gewaarborgd, noch de gevolgen van de schending van dit hoorrecht door nationale regelgeving zijn vastgesteld.

Het gegeven dat de toepasselijke regelgeving, Unierechtelijk dan wel nationaalrechtelijk, een dergelijke formaliteit niet voorschrijft, mag echter geen afbreuk doen aan het nuttig effect van de betrokken richtlijn 2008/115/EG.

In dit verband dient tevens te worden gewezen op het bepaalde in artikel 74/13 van de vreemdelingenwet, waarin uitdrukkelijk is voorzien dat bij het nemen van een beslissing tot verwijdering de minister of zijn gemachtigde rekening houdt met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land. Deze bepaling vormt overigens de omzetting van artikel 5 van de terugkeerrichtlijn en lijkt een individueel onderzoek noodzakelijk te maken.

Opdat de verplichting tot het voeren van een individueel onderzoek in het kader van artikel 74/13 van de vreemdelingenwet, als omzetting van artikel 5 van de richtlijn 2008/115/CE, een nuttig effect kent, dient de betrokken vreemdeling in staat te worden gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt

kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure waarbij een bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgeleverd, aangezien in de huidige stand van de procedure niet kan worden uitgesloten dat een dergelijk besluit de belangen van een vreemdeling aanmerkelijk ongunstig kan beïnvloeden.

De Raad wijst erop, zoals de verwerende partij terecht opmerkt in haar nota, dat luidens vaste rechtspraak van het hof een schending van de rechten van de verdediging, in het bijzonder het hoorrecht, naar Unierecht pas tot nietigverklaring van het na afloop van de administratieve procedure genomen besluit leidt, wanneer deze procedure zonder deze onregelmatigheid een andere afloop had kunnen hebben (HvJ 10 september 2013, C-838/13 PPU, M.G. e.a., ro. 38 met verwijzing naar de arresten van 14 februari 1990, Frankrijk/Commissie, C 301/87, Jurispr. blz. I 307, punt 31; 5 oktober 2000, Duitsland/Commissie, C288/96, Jurispr. blz. I 8237, punt 94, en 6 september 2012, Storck/BHIM, C 96/11 P, punt 80). Hieruit volgt dat in casu niet elke onregelmatigheid bij de uitoefening van het hoorrecht tijdens een administratieve procedure in dit geval de besluitvorming inzake het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten, een schending van het hoorrecht oplevert. Voorts is niet elk verzuim om het hoorrecht te eerbiedigen zodanig dat dit stelselmatig tot de onrechtmatigheid van het genomen besluit leidt (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., ro. 39).

Om een dergelijke onrechtmatigheid te constateren, dient de Raad in casu aan de hand van de specifieke feitelijke en juridische omstandigheden van het geval na te gaan of er sprake is van een onregelmatigheid die het hoorrecht op zodanig wijze aantast dat de besluitvorming in kwestie een andere afloop had kunnen hebben, met name omdat verzoeker in casu specifieke omstandigheden had kunnen aanvoeren die na een individueel onderzoek het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten hadden kunnen beïnvloeden (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., ro. 40).

De verwerende partij stelt dan wel dat dergelijke elementen niet worden aangevoerd, maar kan hierin niet worden bijgetreden: verzoeker meent dat hij elementen had kunnen aanreiken die tot een andere beslissing hadden kunnen leiden, dat hij deel uitmaakt van een gezin waar hij een belangrijke rol vervult en dat afhankelijk van hem is. Dit argument kan worden betrokken op een mogelijke schending van artikel 8 van het EVRM zodat het in de huidige stand van het geding op het eerste gezicht aannemelijk wordt gemaakt dat de thans door de verzoeker aangereikte informatie van aard is dat zij mogelijks had kunnen leiden tot een andere beslissing of tot het uitblijven ervan. Het niet horen van verzoeker heeft, gelet op alle feitelijke en juridische omstandigheden van het geval, in casu dan ook daadwerkelijk de verzoeker de mogelijkheid ontnomen om zich zodanig te verweren dat deze besluitvorming inzake het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten een andere afloop had kunnen hebben.

Een schending van artikel 41 van het Handvest van de Grondrechten van de Unie en een mogelijke schending van artikel 8 van het EVRM worden op het eerste gezicht aannemelijk gemaakt. De middelen zijn in de besproken mate ernstig.” (RvV, nr. 198.594 van 5 september 2014. Wij onderlijnen.)

De bestreden beslissing schendt derhalve de artikelen 41, 47 en 48 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de rechten van verdediging.

Het derde onderdeel van het middel is gegrond.

Vierde onderdeel

Tegenpartij stelt in de bestreden beslissing dat “alle faciliteiten voor gespecialiseerde opvolging en behandeling” voorhanden zouden zijn in Ethiopië, daar psychiaters en psychologen beschikbaar zouden zijn, en “hospitalisatie voor een psychiatrische behandeling en crisis interventie” (sic).

Wel is Mirtazapine ® niet beschikbaar, maar zou kunnen worden gesubstitueerd door een alternatief antidepressivum zoals fluoxetine, die wel beschikbaar zou zijn. Hetzelfde geldt voor Abifily ®, dat zou kunnen worden vervangen door een alternatief antipsychoticum zoals olanzapine of risperdone.

Tegenpartij steunt zich om zo te besluiten op informatie afkomstig van International SOS. Hierdoor is het dus noch voor verzoeker, noch voor Uw raad mogelijk om de identiteit en de functie na te gaan van de persoon of personen die deze informatie heeft of hebben gegeven. De informatie is niet verifieerbaar en kan derhalve niet als betrouwbaar worden beschouwd.

Tegenpartij erkent verder dat de behandeling van verzoeker niet beschikbaar is in Ethiopië, maar acht eenvoudigweg dat deze door alternatieve medicatie zou mogen worden vervangen. Dit is een manifeste appreciatiefout.

De ambtenaar-geneesheer stelt een alternatieve behandeling voor die de behandelende arts van verzoekster verwerpt. Uit de medische verslagen blijkt duidelijk dat er op de vraag “Bestaan er alternatieve behandelingen?” telkens “neen” wordt geantwoord en dat de stabilisering van verzoekers situatie systematisch wordt gelinkt aan het ongewijzigd verderzetten van de behandeling dat verzoeker momenteel ontvangt.

Voor zover tegenpartij geen rekening hield met de aangehaalde medische verslagen werd de aanvraag op onzorgvuldige wijze behandeld.

In casu is er geen sprake van een aandachtig en rigoureuus onderzoek door tegenpartij (zie arrest YOH-EKALE t. België van 20.12.2011 – “a careful and thorough examination of the applicant’s individual situation”).

Uit de bestreden beslissing is het bovendien noch voor verzoeker, noch voor Uw raad, mogelijk om te begrijpen om welke redenen de ambtenaar-geneesheer, (onterecht) besluit dat de medicamenteuze behandeling van verzoeker kan worden aangepast.

Tegenpartij begaat een manifeste appreciatiefout. De bestreden beslissing schendt de zorgvuldigheidsplicht en de materiële motiveringsplicht.

Het vierde onderdeel van het middel is gegrond.

Vijfde onderdeel

De voor verzoeker noodzakelijke medische zorgen zijn niet beschikbaar in Ethiopië, zoals aangetoond in het vierde onderdeel. In onderschikte orde, laat verzoeker gelden dat de noodzakelijk medische zorgen in Ethiopië niet toegankelijk zijn.

De ambtenaar-geneesheer concludeert in haar medisch advies niet over de toegankelijkheid, in casu, van de noodzakelijke medische zorgen. Feitelijk werd er helemaal geen individueel onderzoek gedaan van de situatie van verzoeker wat betreft de toegankelijkheid van medische zorgen in Ethiopië: het enig onderdeel van de motivatie hieromtrent is integraal geciteerd tussen aanhalingstekens en in cursiefletters.

Bij het onderzoek naar het bestaan van een adequate behandeling dient echter tevens onderzocht te worden of de in het land van herkomst beschikbare medicatie en medische behandeling en opvolging toereikend en toegankelijk zijn, rekening houdend met de individuele toestand van de verzoekers (RVV 28.02.2011, nr. 57.077; 17.03.2011, nr. 57.982; 16.05.2011, nr. 61.526).

In het medisch advies citeert Dr. Pauwels tussen aanhalingstekens een tekst betreffende algemene beschouwingen over de motiveringsplicht in medische dossiers, gevolgd door algemene beschouwingen over het bestaan van een beperkte en vrijblijvende dekking van medische zorgen die kan gesloten worden door werknemersverenigingen in Ethiopië. Het betreft een stereotiepe tekst. Hieruit volgt dat de ambtenaar-geneesheer geen rekening heeft gehouden met de individuele toestand van verzoekster.

Het afbreuk op zulk individueel onderzoek was echter de reden van de veroordeling van België door het EHRM in de zaak Yoh-Ekale Mwanje, reeds aangehaald.. In casu heeft de tegenpartij dus geen enkel geïndividualiseerd onderzoek gevoerd, noch de eerste keer, noch na de vernietiging van haar beslissing door uw Raad. Zodoende misprijst de tegenpartij dus zowel de rechtspraak van uw Raad als degene van het EHRM.

De tegenpartij haalt inderdaad enkel aan dat er twee systemen van ziekteverzekering bestaan in Ethiopië, maar toont geenszins aan dat verzoeker op een van deze ziekteverzekeringen beroep zou kunnen doen.

Tegenpartij kan geen beslissing nemen in het kader van een machtiging om verblijf op basis van medische redenen op grond van blote beweringen en algemene informatie. De bestreden beslissing schendt de zorgvuldigheidsplicht alsook de materiële motiveringsplicht.

Het vijfde onderdeel van het middel is gegrond.

De bestreden beslissing schendt artikel 9ter.”

4.2. In de nota repliceert de verwerende partij het volgende:

“In een eerste en enig middel beroept verzoekende partij zich op een schending van:

- de artikelen 9ter en 62 van de Vreemdelingenwet,*
- de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29.07.1991,*
- artikel 3 EVRM,*
- de artikelen 41, 47 en 48 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,*
- de rechten van verdediging, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, en de materiële motiveringsplicht.*

Er zou tevens sprake zijn van een manifeste beoordelingsfout.

Verzoekende partij bespreekt haar middel in vijf onderdelen, zodat de verwerende partij zich veroorlooft deze onderverdeling aan te houden bij haar repliek op dit middel.

Eerste onderdeel

In een eerste onderdeel houdt verzoekende partij voor dat het administratief dossier tal van medische getuigschriften bevat waarin de ernst van de pathologie telkens wordt benadrukt, alsmede dat de arts-adviseur het niet nodig heeft gevonden om het advies van een deskundige in te winnen, en geen contact werd opgenomen met Dr. B.

Verweerder laat gelden dat deze kritiek niet kan worden aangenomen. Het loutere gegeven dat de verzoekende partij bij de aanvraag om machtiging tot verblijf medisch attesten heeft gevoegd, waaruit zijzelf en haar behandeld arts afleiden dat er sprake is van een ernstige ziekte, maakt vanzelfsprekend

niet dat haar aanvraag zomaar ontvankelijk en gegrond zou moeten worden verklaard. Zulks zou net een negatie zijn van de vereiste dat door de ambtenaar-geneesheer een advies moet worden verstrekt, hetgeen in casu ook gebeurd is.

« Verzoekende partij betwist het motief en betoogt dat de psychische aandoeningen wel degelijk een ernstige ziekte kunnen uitmaken. Zij verwijst opnieuw naar de medische attesten die zij heeft voorgelegd. De ambtenaar-geneesheer oordeelt op basis van zijn bevindingen dat de ziekte niet beantwoordt aan artikel 9ter, § 1, eerste lid van de vreemdelingenwet, met name “De in België verblijvende vreemdeling die zijn identiteit aantoonst overeenkomstig § 2 en die op zodanige wijze lijdt aan een ziekte dat deze ziekte een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft, kan een machtiging tot verblijf in het Rijk aanvragen bij de minister of zijn gemachtigde.” Verzoekende partij laat na het motief te weerleggen door opnieuw te verwijzen naar de door haar voorgelegde medische attesten. Het betoog dat beperkt is tot de stelling dat zij het niet eens is volstaat niet om de motivering in de beslissing te weerleggen. »(R.v.V. nr. 76 474 van 5 maart 2012)

Evenmin maakt het loutere gegeven dat de arts-adviseur geen advies heeft ingewonnen, een schending uit van de door verzoekende partij aangehaalde artikelen en beginselen van behoorlijk bestuur.

Artikel 9ter van de Vreemdelingenwet stelt hierover dat: “deze geneesheer kan, indien hij dit nodig acht, de vreemdeling onderzoeken en een bijkomend advies inwinnen van deskundigen.”

Uit dit artikel blijkt geenszins dat op de ambtenaar-geneesheer de verplichting rust om het advies van specialisten in te winnen. De verzoekende partij kan dan ook niet dienstig stellen dat het noodzakelijk was om advies in te winnen. De kritiek van de verzoekende partij mist derhalve elke juridische grondslag.

“De bestreden beslissing steunt zich voor deze conclusie op het medisch advies van de ambtenaar-geneesheer, die zoals blijkt uit het administratief dossier zich heeft gesteund op het door verzoekster bijgebracht verslag van de specialist. Artikel 9ter, §1, tweede alinea voorziet dat er een advies wordt verschaft door een ambtenaar-geneesheer die zonodig de vreemdeling kan onderzoeken en bijkomend advies kan inwinnen van deskundigen. Het is aan de ambtenaar-geneesheer aldus toegestaan om zich voor zijn advies louter te baseren op de neergelegde medische attesten zonder de vreemdeling zelf te onderzoeken indien hij de mening is toegedaan dat hij ook zonder een eigen onderzoek een onderbouwd advies kan geven.” (R.v.V.nr. 41 432 van 7 april 2010, onderlijning en vetschrift toegevoegd)

“het mogelijk gegeven dat verzoeker aanbod om een medisch onderzoek te ondergaan en nadere toelichting te verschaffen aangaande zijn medische situatie maakt niet dat de arts-adviseur wiens advies de verwerende partij gevraagd heeft, verplicht is hierop in te gaan.” (R.v.V. nr. 96.119 dd. 30.01.2013)

Verzoekende partij haar verwijzing naar andersluidende rechtspraak is niet dienstig. Verzoekende partij toont niet aan dat de feitelijke omstandigheden identiek zijn, terwijl arresten van de Raad in een continentale rechtstraditie geen precedentenwaarde hebben (cf. RvS 28 januari 2011 nr. 6482 en R.v.V. nr. 78 429 van 29 maart 2012).

Terwijl artikel 9ter evenmin stipuleert dat de arts-adviseur een specialisme dient te hebben. Zie ook:

“Uit het hierboven geciteerde artikel 9ter van de vreemdelingenwet blijkt het volgende:

“De beoordeling van het in het eerste lid vermelde risico, van de mogelijkheden van en van de toegankelijkheid tot behandeling in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft, en van de in het medisch getuigschrift vermelde ziekte, haar graad van ernst en de noodzakelijk geachte behandeling, gebeurt door een ambtenaar-geneesheer of een geneesheer aangeduid door de minister of zijn gemachtigde die daaromtrent een advies verschaft. Deze geneesheer kan, indien hij dit nodig acht, de vreemdeling onderzoeken en een bijkomend advies inwinnen van deskundigen.”

Uit voormeld wetsartikel blijkt dus dat de beoordeling dient te gebeuren door hetzij een ambtenaar-geneesheer, hetzij door een geneesheer. Van enig specialisme wordt hier geen gewag gemaakt. Bovendien blijkt uit hetzelfde wetsartikel dat de geneesheer, zo hij het nodig acht, zich kan laten bijstaan door deskundigen.” (R.v.V. nr. 69.400 van 28 oktober 2011)

Verweerder laat gelden dat de verzoekende partij voornamelijk kritiek uit op de beoordeling van de ambtenaar-geneesheer, alsdat zij niet voldoende kennis zou hebben van de voorgehouden pathologieën, hetgeen geenszins tot de nietigverklaring van de in casu bestreden beslissing kan leiden. Terwijl verzoekende elk partij belang ontbeert bij de door haar geuite kritiek, nu dient te worden vastgesteld dat de ambtenaar-geneesheer heeft vastgesteld dat de medische aandoeningen van verzoekende partij dermate ernstig zijn, en dat medische opvolging in het land van herkomst noodzakelijk is.

Verweerder stelt vast dat de verzoekende partij in het eerste onderdeel geen betwisting voert nopens de beschikbaarheid van de voor haar noodzakelijke behandeling en opvolging.

De kritiek van verzoekende partij is aldus niet afgestemd op de inhoud van de in casu bestreden beslissing, en kan hieraan geen afbreuk doen.

Waar verzoekende partij tot slot nog voorhoudt dat de ambtenaar-geneesheer de specificiteit van de geestelijke gezondheidszorg miskent, laat verweerder gelden dat de beschouwingen van verzoekende partij niet kunnen worden aangenomen.

Zo meent verzoekende partij dat een hospitalisatie tot nu toe vermeden werd door de opgebouwde vertrouwensband met de therapeut.

Verweerder laat gelden dat zulks onmogelijk kan leiden tot een machtiging tot verblijf, daar dit volledig voorbijgaat aan de duidelijke bewoordingen van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet. Het loutere feit dat een vertrouwensrelatie aanwezig is en er hierdoor geen hospitalisaties hebben plaatsgevonden valt niet te rijmen met de inhoud van voormeld artikel.

“Evenmin de door verzoekers aangehaalde therapeutische vertrouwensband met zijn behandelende artsen kan aanleiding geven tot een machtiging om verblijf. Uit de bewoordingen van artikel 9ter, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet kan immers geenszins worden afgeleid dat deze wetsbepaling tot doel heeft om een vreemdeling tot het verblijf toe te laten opdat deze zijn vertrouwensrelatie met een bepaalde arts kan verderzetten.” (RvV nr. 123.171 dd. 28.04.2014)

In een tweede onderdeel uit verzoekende partij kritiek op de beoordeling van de ambtenaar-geneesheer voor de overige medische aandoeningen.

Verweerder laat gelden dat de verzoekende partij niet kan worden gevolgd waar zij voorhoudt dat de behandeling van de psychofarmaca geen afbreuk doet aan de noodzaak voor een psychiatrische en psychologische opvolging.

Het weze immers benadrukt dat de ambtenaar-geneesheer na grondig onderzoek van wetenschappelijke bronnen tot het besluit is gekomen dat de nodige opvolging voor de pathologieën beschikbaar zijn. Verweerder verwijst ter zake naar de inhoud van het advies dd. 31.07.2014 van de ambtenaar-geneesheer:

“Alle faciliteiten voor een gespecialiseerde opvolging en behandeling zijn beschikbaar: psychiaters zijn beschikbaar; psychologen zijn beschikbaar, hospitalisatie voor een psychiatrische behandeling en crisis interventie.”

Verweerder herhaalt opnieuw dat verzoekende partij volledig voorbijgaat aan de inhoud van het advies dd. 31.07.2014.

Evenmin kan verzoekende partij worden gevolgd waar zij meent dat de ambtenaar-geneesheer de verzoekende partij diende te onderzoeken.

Verweerder laat evenwel gelden dat op de arts-adviseur niet de verplichting rust om de zieke vreemdeling aan een persoonlijk onderzoek te onderwerpen, om bijkomende stukken op te vragen of om een specialist te raadplegen, wanneer de arts-adviseur hiertoe zelf geen noodzaak ziet. Dergelijke plicht vloeit niet voort uit art. 9ter Vreemdelingenwet.

Zie diensomtrek:

“De bestreden beslissing steunt zich voor deze conclusie op het medisch advies van de ambtenaar-geneesheer, die zoals blijkt uit het administratief dossier zich heeft gesteund op het door verzoekster bijgebracht verslag van de specialist. Artikel 9ter, §1, tweede alinea voorziet dat er een advies wordt verschaft door een ambtenaar-geneesheer die zonodig de vreemdeling kan onderzoeken en bijkomend advies kan inwinnen van deskundigen. Het is aan de ambtenaar-geneesheer aldus toegestaan om zich voor zijn advies louter te baseren op de neergelegde medische attesten zonder de vreemdeling zelf te onderzoeken indien hij de mening is toegedaan dat hij ook zonder een eigen onderzoek een onderbouwd advies kan geven.” (R.v.V.nr. 41 432 van 7 april 2010)

“Het onderzoek en de beoordeling van de medische attesten waarop de vreemdeling zich steunt worden dus aan de ambtenaar-geneesheer overgelaten.

Deze laatste wordt volledig vrij gelaten in zijn beoordeling van de medische attesten. Indien hij het noodzakelijk acht, kan hij advies van deskundigen inwinnen. (Parl. St. Kamer, 2005-2006, DOC 51-2478/001, 34)

Anders dan in het bestreden arrest met het gebruik van de woorden “dan ook” wordt voorgehouden, dient de ambtenaar-geneesheer niet van een bijzondere expertise blijk te geven om de door de vreemdeling ingediende medische attesten te beoordelen en is hij niet verplicht om zich met een gespecialiseerd arts in verbinding te stellen, enkel omdat het standaard medisch getuigschrift van de vreemdeling door een geneesheer-specialist is opgesteld.

Door zulks toch als vereiste te stellen voor een behoorlijke feitenvinding, miskent de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de in artikel 9ter van de Vreemdelingenwet vastgelegde adviesbevoegdheid van de ambtenaar-geneesheer en voegt hij in wezen aan die bepaling voorwaarden toe die niet in de wet zijn voorzien. Het eerste middel is in die mate gegrond en die vaststelling volstaat voor de vernietiging van het bestreden arrest.” (R.v.St. nr. 225.353 van 6 november 2013)

Terwijl verzoekende partij louter hypothetische beschouwingen uit, als zou niet blijken uit het advies dd. 31.07.2014 welk medisch technisch onderzoek is vereist indien het probleem ernstig zou zijn.

Verweerder laat dienaangaande nog gelden dat de ambtenaar-geneesheer is nagegaan of de medische behandeling die verzoekende partij op heden geniet beschikbaar is in het land van herkomst, hetgeen in casu het geval is, zodat de beschouwingen niet kunnen worden aangenomen. Bovendien werd, in tegenstelling tot wat verzoekende partij beweert, wel degelijk rekening gehouden met een mogelijke verslechtering, nu tevens werd vastgesteld dat crisisopname mogelijk is.

In een derde onderdeel van het enig middel voert verzoekende partij de schending aan van:

- de artikelen 41, 47 en 48 van het Europees Handvest,
- de rechten van verdediging.

Waar verzoekende partij zich beroept op het Europees Handvest, stelt de verwerende partij vooreerst vast dat verzoekende partij afkomstig is uit Ethiopië, en dus geen Unieburger is. Bij gebreke aan een intracommunautair aspect, slaagt zij er prima facie niet in aan te tonen dat zij zich op ontvankelijke wijze op de toepassing van dit Handvest kan beroepen.

Terwijl verzoekende partij zich ook niet dienstig kan beroepen op de vermeende schending van de rechten van verdediging.

“Het volstaat te stellen dat de rechten van verdediging op het administratiefrechtelijk vlak alleen in tuchtzaken bestaan. Derhalve zijn de rechten van verdediging niet van toepassing op administratieve beslissingen die worden genomen in het raam van de Vreemdelingenwet.” (R.v.V. nr. 1842 van 20.9.2007)

Het tweede onderdeel van het enig middel is dan ook onontvankelijk.

Geheel ten overvloede wijst de verwerende partij er nog op dat ook verzoekende partij haar concrete kritiek niet kan worden aangenomen.

Verzoekende partij houdt voor dat haar aanvraag op grond van art. 9ter Vreemdelingenwet een aanvraag van de subsidiaire beschermingsstatus inhoudt, en beweert dat zij in het kader van deze aanvraag diende te worden gehoord, onder verwijzing naar een arrest dd. 22.11.2012 van het Hof van Justitie.

Vooreerst dient vastgesteld dat dergelijke kritiek strikt theoretisch van aard is, daar waar verzoekende partij niet aantoont welke elementen zij niet zou hebben aangevoerd, ingevolge het feit dat zij niet in persoon werd gehoord.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie bepaalt ter zake:

“Het recht om te worden gehoord waarborgt dat eenieder in staat wordt gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure en alvorens een besluit wordt genomen dat zijn belangen aanmerkelijk kan beïnvloeden (zie met name arresten van 9 juni 2005, Spanje/Commissie, C- 287/02, Jurispr. blz. I- 5093, punt 37 en aldaar aangehaalde rechtspraak; Sopropé, reeds aangehaald, punt 37; van 1 oktober 2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Raad, C- 141/08 P, Jurispr. blz. I- 9147, punt 83, en 21 december 2011, Frankrijk/People's Mojahedin Organization of Iran, C- 27/09 P, nog niet gepubliceerd in de Jurisprudentie, punten 64 en 65).” (HvJ, 22 november 2012, M., C-277/11, punt 87)

Noch de Richtlijn 2008/115 van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven, noch de nationale bepalingen ter uitvoering van deze richtlijn hebben de voorwaarden bepaald waarin een vreemdeling moet worden gehoord voordat jegens hem een terugkeerbesluit wordt genomen. Evenmin zijn de gevolgen van de schending van die rechten door het Unierecht vastgesteld.

In dit geval zijn deze voorwaarden en deze gevolgen een aangelegenheid van het nationale recht, mits de in dat verband vastgestelde maatregelen dezelfde draagwijdte hebben als die voor particulieren in vergelijkbare nationaalrechtelijke situaties (gelijkwaardigheidsbeginsel) en de uitoefening van de door de rechtsorde van de Unie verleende rechten in de praktijk niet onmogelijk of uiterst moeilijk wordt gemaakt (effectiviteitsbeginsel). (zie in die zin: HvJ, 10 september 2013, M.G. en N.R., zaak C-383/13, punt 35)

Het staat de lidstaten vrij om de uitoefening van het recht om te worden gehoord van personen die onder het toepassingsgebied vallen van de richtlijn 2008/85/EG op dezelfde wijze te laten plaatsvinden als in interne situaties, zolang de wijze van uitoefening ervan geen afbreuk doet aan het nuttig effect van die richtlijn. (zie in die zin: HvJ, 10 september 2013, M.G. en N.R., C-383/13, punt 36)

Verwerende partij wijst op de doelstelling van de richtlijn 2008/115/EG, die erin bestaat om in het kader van een gedegen migratiebeleid een doeltreffend terugkeerbeleid te kunnen voeren, waarbij duidelijke, transparante en billijke regels worden vastgesteld (punt 4 van de considerans van de voornoemde richtlijn).

De verwijdering van elke illegaal verblijvende onderdaan van een derde land is bovendien een prioriteit voor de lidstaten, overeenkomstig het stelsel van richtlijn 2008/115 (HvJ, 6 december 2011, Achughbabian, C- 329/11, punt 38; HvJ, 10 september 2013, M.G. en N.R., zaak C-383/13, punt 43).

De rechten van verdediging zijn op het administratiefrechtelijke vlak alleen toepasselijk in tuchtzaken, en derhalve niet van toepassing zijn op administratieve beslissingen die worden genomen in het raam van de wet van 15 december 1980, zodat verzoekster de schending ervan dan ook niet dienstig kan inroepen (RvS 16 februari 2006, nr. 155.170). Derhalve is ook de hoorplicht, als bestreden beslissing niet van toepassing op beslissingen genomen in het raam van de wet van 15 december 1980 (R.v.St., nr. 117.575 van 26 maart 2003).

Bovendien is het kader van het hoorrecht, als beginsel van behoorlijk bestuur, is het enkel vereist dat verzoekende partij nuttig voor haar belangen kan opkomen. (RvV 16 november 2010 nr. 51 124) Het volstaat dat de betrokkene de gelegenheid krijgt zijn standpunt op een nuttige wijze uiteen te zetten, hetgeen ook schriftelijk kan gebeuren (R.v.St, nr. 167.853, 15 februari 2007). (RvV, 29 juli 2008 nr. 14.567)

Verwerende partij stelt vooreerst vast dat uit het administratief dossier, met name in het advies dd. 31.07.2014 van de ambtenaar-geneesheer, blijkt dat verzoekende partij nuttig voor haar belangen is kunnen opkomen.

In het kader daarvan stond het haar vrij om aan verweerder alle volgens haar nuttige inlichtingen te verschaffen en de volgens haar nuttige opmerkingen kenbaar te maken. Uit het administratief dossier blijkt evenwel dat verzoekende partij nagelaten heeft gebruik te maken van de wettelijk geijkte procedures.

Gelet op het voormelde, heeft verzoekende partij ruimschoots de mogelijkheid gehad om de voorgehouden actualisatie van medische toestand bekend te maken aan het bestuur en gebruik te maken van de wettelijk geijkte procedures. Verzoekende partij die illegaal in het Rijk verblijft, kon niet anders dan weten dat zijn precair was, zodat van haar in casu redelijkerwijs kon verwacht worden dat zij van haar mogelijkheid om haar specifieke situatie mee te delen aan het bestuur, zonder verwijl gebruik maakte. Gezien de doelstelling van de bestreden beslissing erin bestaat een einde te maken aan dit illegaal verblijf, kan verzoekende partij haar eigen nalatigheid niet aan de gemachtigde van de Staatssecretaris tegenwerpen.

Verzoekende partij heeft derhalve de mogelijkheid gehad om naar behoren en daadwerkelijk haar standpunt kenbaar te maken.

In het licht van de doelstelling van de richtlijn 115/2008/EG, het feit dat zij voor de Belgische autoriteiten niet aannemelijk heeft kunnen maken een recht op verblijf te hebben in het Rijk, en de gebonden bevoegdheid waarmee haar illegaal verblijf diende te worden vastgesteld, kan zij overigens niet dienstig voorhouden als zou op het bestuur een verplichting rusten om een persoonlijk onderhoud te organiseren vooraf aan het nemen van de bestreden beslissing.

Daarenboven kan een eventuele schending van de rechten van de verdediging, in het bijzonder het recht om te worden gehoord, naar Unierecht pas tot nietigverklaring van het na afloop van de administratieve procedure genomen besluit leiden, wanneer deze procedure zonder deze onregelmatigheid een andere afloop had kunnen hebben (cf. HvJ 14 februari 1990, Frankrijk/Commissie, C-301/87, punt 31; HvJ, 6 september 2012, Storck/BHIM, C-96/11 P, punt 80).

Uit het bovenstaande volgt dat een schending van het recht om gehoord te worden slechts dan de rechtmatigheid van de bestreden beslissing kan beïnvloeden, wanneer verzoekende partij zou aantonen dat zij niet de mogelijkheid heeft gehad om de relevante gegevens mee te delen die de inhoud van het terugkeerbesluit hadden kunnen beïnvloeden.

Derhalve zal niet elk verzuim om het recht om te worden gehoord te eerbiedigen stelselmatig tot de onrechtmatigheid van het genomen terugkeerbesluit leiden. Zelfs indien sprake zou zijn van een onregelmatigheid die het recht om te worden gehoord aantast, dient bijkomend aan de hand van de specifieke feitelijke en juridische omstandigheden van het geval te worden nagegaan of, de administratieve procedure in kwestie een andere afloop had kunnen hebben. (cfr. HvJ, 10 september 2013, M.G. en N.R., zaak C-383/13, punten 39-40)

Verweerder verwijst geheel ten overvloede naar een arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen:

“hoorrecht slechts tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing kan leiden indien deze beslissing een andere uitkomst zou kunnen hebben gehad indien de onregelmatigheid niet had plaatsgevonden (HvJ 10 september 2013, C-383/13). Verzoeker toont met zijn theoretische uiteenzetting omtrent het hoorrecht het bestaan niet aan van specifieke omstandigheden die middels een voorafgaand gehoor tot een andere uitkomst van de bestreden beslissing zouden hebben kunnen leiden. De schending van artikel 41 van het Handvest wordt niet aangetoond, evenmin als de schending van de hoorplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur waarbij qua invulling naar het voorafgaande kan verwezen worden.” (R.v.V nr. 192.092 dd. 10.09.2011

Er kan dan ook niet worden vastgesteld wat het belang is van verzoekende partij bij haar kritiek, hetgeen wederom noopt tot de vaststelling dat dit onderdeel van het middel als onontvankelijk dient te worden aangezien.

Verzoekende partij heeft de kans gehad om, lopende de procedure, alle nuttige inlichtingen naar voor te brengen. Zij kon haar aanvraag actualiseren op elk ogenblik, mogelijkheid waarvan zij ten andere gebruik heeft gemaakt.

Zij slaagt er dan ook niet in aan te tonen dat de door haar ingeroepen rechtsregels zouden zijn geschonden.

“Het “horen” kan enkel in het raam van het zorgvuldigheidsbeginsel vereist zijn. Het zorgvuldigheidsbeginsel bij feitenvinding houdt in dat het bestuur slechts na een behoorlijk onderzoek van de zaak en met kennis van alle relevante gegevens een beslissing mag nemen. Dit impliceert niet dat verzoekers mondeling dienden te worden gehoord, maar dat zij de mogelijkheid moeten hebben gekregen om bepaalde inlichtingen op een nuttige wijze naar voor te brengen.”

(R.v.V. nr. 36 772 van 8 januari 2010)

En ook:

“Waar de verzoekende partij de schending aanvoert van de hoorplicht en van artikel 41 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, zet zij in haar verzoekschrift niet uiteen welke argumenten zij wenst aan te brengen in het kader van haar “hoorrecht” dat van enige invloed kan zijn op de wettigheid van de bestreden beslissing. Haar belang bij deze grief is daarom evenmin aangetoond.

Bovendien houdt de hoorplicht als beginsel van behoorlijk bestuur in dat tegen niemand een ernstige maatregel kan worden getroffen die gegrond is op zijn persoonlijk gedrag en die van aard is om zijn belangen zwaar aan te tasten, zonder dat hem de gelegenheid wordt geboden om zijn standpunt op nuttige wijze te doen kennen (RvS 23 mei 2001, nr. 95.805; RvS 22 oktober 2001, nr. 100.007; RvS 18 mei 2006, nr. 158.985; RvS 15 februari 2007, nr. 167.887).

Bestuurshandelingen die een weigering inhouden om een door de verzoekende partij gevraagd voordeel te verlenen, zijn niet onderworpen aan tegenspraak daar deze niet zijn gesteund op een tekortkoming van de betrokkene (RvS 15 februari 2007, nr. 167.887; I. OPDEBEEK, “De hoorplicht” in *Beginnelsen van behoorlijk bestuur in Administratieve rechtsbibliotheek*, Brugge, die Keure, 206, 247). De bestreden beslissing betreft het ongegrond verklaren van een aanvraag om machtiging tot verblijf. Deze is niet gestoeld op een persoonlijke tekortkoming van de verzoekende partij, maar houdt een weigering in om een door haar gevraagd voordeel – m.n. de machtiging tot verblijf in het Koninkrijk – te verlenen. Te dezen kan de verzoekende partij niet op een dienstige wijze de hoorplicht als algemeen rechtsbeginsel aanvoeren (RvS 21 september 2009, nr. 196.233). In de mate dat de verzoekende partij de hoorplicht geschonden ziet als de plicht in hoofde van de overheid om zich volledig in te lichten in het raam van de zorgvuldigheidsplicht, wijst de Raad de verzoekende partij erop dat voor het nemen van de bestreden beslissing een grondig onderzoek werd gevoerd, de verzoekende partij steeds de mogelijkheid had om bijkomende argumentatie aan de verwerende partij over te maken en de gelegenheid had het bestuur schriftelijk op de hoogte te brengen van alle feitelijke elementen.” (RvV 21.05.2012, nr. 81.450).

Verzoekende partij houdt voor dat haar aanvraag op grond van art. 9ter Vreemdelingenwet als een aanvraag van de subsidiaire beschermingsstatus dient te worden beschouwd, waarbij zij meent dezelfde (procedurele) rechten te kunnen genieten als de aanvrager van de subsidiaire beschermingsstatus, hoewel het horen niet uitdrukkelijk wordt voorzien in art. 9ter Vreemdelingenwet.

Verzoekende partij gaat er daarbij aan voorbij dat in de parlementaire voorbereiding van art. 9ter Vreemdelingenwet duidelijk wordt weergegeven waarom het verzoek om subsidiaire bescherming om medische redenen via een andere procedure (zonder individueel verhoor van elke aanvrager) behandeld wordt.

De verwerende partij verwijst naar het arrest nr. 95/2008 dd. 26.06.2008 van het Grondwettelijk Hof waarin uitdrukkelijk werd geoordeeld dat dit verschil in behandeling niet zonder redelijke verantwoording is:

“B.7. Artikel 5 van de wet van 15 september 2006 voegt in de Vreemdelingenwet een nieuw artikel 9ter in, waarbij een bijzondere procedure van aanvraag van machtiging tot verblijf wordt ingesteld voor de in België verblijvende vreemdeling die beschikt over een identiteitsdocument (onverminderd de vrijstelling van die voorwaarde, bedoeld in artikel 9ter, § 1, derde lid) en die op zodanige wijze lijdt aan een ziekte dat deze een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft. De machtiging tot verblijf wordt verleend door de minister of zijn gemachtigde, onder de voorwaarden en volgens de procedure beschreven in de bestreden bepaling.

B.8. De verzoekende partij in de zaak nr. 4188 voert de schending aan van de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet omdat alle aanvragen voor een verblijf die steunen op vrees voor leven of fysieke integriteit zoals bedoeld in artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en in artikel 2, onder e), in samenhang gelezen met artikel 15, van de richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 « betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus » (hierna : *Procedurerichtlijn*), op gelijke wijze dienen te worden

behandeld, meer in het bijzonder inzake het verloop van de procedure, de rechten tijdens en na de procedure en de rechtsmiddelen tegen de te nemen beslissingen.

B.9. Artikel 2, onder e) van de Procedurerichtlijn definieert de « beslissingsautoriteit » als « elk semi-rechterlijk of administratief orgaan in een lidstaat dat met de behandeling van asielverzoeken is belast en bevoegd is daarover in eerste aanleg een beslissing te nemen, behoudens bijlage I ».

Artikel 15 van dezelfde richtlijn regelt het recht op rechtsbijstand en vertegenwoordiging in het kader van de bedoelde procedures.

Aan de verplichtingen van de betrokken richtlijn diende te zijn voldaan op 1 december 2007; voor wat artikel 15 van de richtlijn betreft, is dat op 1 december 2008.

(...)

B.10. Het verschil in behandeling tussen de ernstig zieke vreemdelingen, die op grond van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet een machtiging tot verblijf in België moeten aanvragen, en de andere personen die de subsidiaire bescherming aanvragen, van wie de situatie in het kader van de asielprocedure door de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen wordt onderzocht, is in de memorie van toelichting uitvoerig verantwoord, mede naar aanleiding van opmerkingen van de Raad van State (Parl. St., Kamer, 2005-2006, DOC 51-2478/001, pp. 187-190) :

« Dit verschil in behandeling wordt gerechtvaardigd door het objectief criterium van de grond van de aanvraag, naargelang het feit of die aanvraag wordt ingediend op basis van de ernstige ziekte waaraan de aanvrager lijdt, of op basis van een andere vorm van ernstige schade, die het mogelijk maakt om een beroep te doen op de subsidiaire bescherming. De elementen die tot staving van beide typen van aanvragen worden aangevoerd zijn immers fundamenteel verschillend : de aanvraag gebaseerd op een ander criterium voor toekenning van de subsidiaire bescherming vereist dat de verklaringen van de aanvrager op hun geloofwaardigheid worden beoordeeld (subjectief gegeven), daar waar de aanvraag gebaseerd op een ernstige ziekte in wezen gebaseerd is op een geneeskundig onderzoek (objectief gegeven).

Deze objectieve diagnose kan echter niet worden gesteld door de Belgische autoriteiten, of dit nu de minister of zijn gemachtigde of de asielinstanties zijn, en vereist een medisch advies. Uitgaande van deze constatering is het doel van het ingevoerde systeem de asielinstanties niet te belasten met aanvragen die zij momenteel niet moeten behandelen en waarover zij zich hoe dan ook niet rechtstreeks kunnen uitspreken.

Het middel dat gebruikt wordt om dit doel te bereiken is de instelling van een specifieke wettelijke procedure met duidelijk gestelde voorwaarden, die leidt tot een beslissing van de minister of diens gemachtigde, in artikel 9ter, dat gebaseerd is op de huidige praktijk. Dit middel is in verhouding met het nagestreefde doel omdat het geen afbreuk doet aan de mogelijkheid voor de bedoelde vreemdelingen om het statuut van subsidiaire bescherming in 26 te roepen en te genieten, maar enkel een parallelle procedure, naast de asielprocedure, organiseert.

In verband met bovenvermelde rechtvaardiging inzake het ontbreken van de nodige bevoegdheden van de asielinstanties op medisch vlak, waarover de Raad van State heeft opgemerkt dat ze wordt tegengesproken door het feit dat de situatie van ernstig zieke vreemdelingen vandaag gedeeltelijk al is gedekt door het advies dat het CGVS heeft uitgebracht in het kader van een dringend beroep, moet worden opgemerkt dat het invoeren van louter medische redenen in dit verband vrij zeldzaam is en dat het advies van het CGVS omtrent dergelijke redenen hoe dan ook slechts is gebaseerd op een informeel onderzoek van de situatie, hoofdzakelijk op grond van een medisch attest dat de asielzoeker voorlegt. De minister of zijn gemachtigde kan alleszins een dergelijk type van advies in vraag stellen, op grond van een medisch tegenadvies van de adviserend geneesheer van de Dienst Vreemdelingenzaken, bij het onderzoeken van de opportuniteit van een maatregel tot verwijdering van de betrokkene. De procedure van het advies van het CGVS kan dus niet worden vergeleken met een procedure die de bedoeling heeft een machtiging tot verblijf toe te kennen aan ernstig zieke vreemdelingen en die gegrond is op een medisch advies in de eigenlijke zin.

Aan bovenvermelde rechtvaardiging inzake het ontbreken van aanpassing van de asielprocedure aan dringende medische gevallen, waarover de Raad van State ook een opmerking heeft gemaakt, kan worden toegevoegd dat de asielprocedure start met wat men de ' Dublin '-procedure noemt, dat wil zeggen het vaststellen van de staat die verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag, die ook niet is aangepast in het geval van een dringende medische situatie » (ibid., pp. 10-11).

B.11. (...)

B.12. Het verschil in behandeling van beide categorieën van vreemdelingen berust op een objectief criterium, namelijk of de aanvraag wordt ingediend door een vreemdeling die op zodanige wijze lijdt aan een ziekte dat deze een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in het land van herkomst of van verblijf, dan wel door een vreemdeling die een reëel risico loopt op andere ernstige schade in de zin van artikel 15 van de richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 « inzake minimumnormen voor de

erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming », richtlijn waarnaar artikel 3, lid 3, van de Procedurerichtlijn verwijst.

B.13. Het verschil in behandeling wordt verantwoord door de aard van het onderzoek dat moet worden gevoerd en dat in de parlementaire voorbereiding als « objectief » wordt omschreven omdat het is gebaseerd op medische vaststellingen. Bij de beoordeling van die aanvragen wordt overigens, anders dan de verzoekende partij beweert, niet alleen rekening gehouden met de gezondheidstoestand van de aanvrager doch ook met het adequaat karakter van de medische behandeling in het land van herkomst of in het land waar hij verblijft, zoals blijkt uit paragraaf 1 van de bestreden bepaling.

Daarbij dient in voorkomend geval ook te worden onderzocht of de aanvrager effectief toegang heeft tot de medische behandeling in dat land. Wanneer de procedure op grond van artikel 9ter dat niet mogelijk zou maken, zou hij, met toepassing van hetgeen in B.11 is vermeld, een beroep moeten kunnen doen op de procedure van de subsidiaire bescherming om dit alsnog te laten onderzoeken, ter eerbiediging van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.14. De regeling waarin artikel 9ter voorziet, biedt voldoende waarborgen voor de aanvrager van de machtiging tot verblijf. (...)

Tegen een weigeringsbeslissing van de minister of zijn gemachtigde staat op grond van artikel 39/2 van de Vreemdelingenwet een annulatieberoep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen open. Gelet op de bijzonderheden van de procedure van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet en de aard van de gegevens waarop een beslissing moet steunen, ook met betrekking tot het risico en de mogelijke behandeling in het land van herkomst vastgesteld in het advies van een ambtenaar-geneesheer, voorziet een dergelijk annulatieberoep in een voldoende waarborg van rechtsbescherming.

B.15. Uit wat voorafgaat volgt dat het verschil in behandeling niet zonder redelijke verantwoording is."

Verzoekende partij haar kritiek is dan ook zonder grondslag.

De verwerende partij stelt tenslotte vast dat het arrest dd. 22.11.2012 van het Hof van Justitie, geen betrekking heeft op een persoon die een medische regularisatieaanvraag heeft ingediend, doch wel op een vreemdeling die de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus had aangevraagd in het kader van een asielprocedure. Zoals supra afdoende werd aangetoond, slaagt verzoekende partij er echter niet in aan te tonen dat zij ten onrechte anders wordt behandeld dan aanvragers van de subsidiaire beschermingsstatus.

Verzoekende partij haar beschouwingen falen in rechte.

De uiteenzetting van verzoekende partij kan niet leiden tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing, die slechts kan worden uitgesproken voor zover zou zijn aangetoond als zou de bestreden beslissing een hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vorm overtreden, hetzij een overschrijding of afwending van de macht inhouden.

In een vierde onderdeel uit verzoekende partij vage kritiek op het onderzoek naar de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de nodige medische zorgen in het land van herkomst.

Verweerder laat gelden dat verzoekende partij haar kritiek elke feitelijke grondslag mist.

Het weze benadrukt dat International SOS een internationale onderneming is rond gezondheidszorg, medische bijstand en veiligheidsdiensten, en gecontracteerd is om informatie te verstrekken over de beschikbaarheid van medische behandeling in landen wereldwijd. Bovendien werd de informatie waarop de ambtenaar-geneesheer zich heeft gesteund gevoegd aan de stukken van het administratief dossier. Aldus kan verzoekende partij niet dienstig voorhouden dat de informatie niet verifieerbaar zou zijn.

Verzoekende partij stelt nog dat het onbegrijpelijk is hoe de arts-adviseur zomaar medicatie vervangt, zonder verzoekende partij zelf te hebben onderzocht.

Verweerder laat gelden dat de arts-adviseur geenszins medicatie heeft 'vervangen' bij zijn onderzoek.

Verzoekende partij verwacht blijkbaar merknamen met werkzame stoffen. Haar kritiek is derhalve niet ernstig.

Zie in die zin:

"De verzoekende partijen houden voor dat de benodigde medicatie, volgens hen Combigan, niet beschikbaar is in Armenië en zij wijzen op de e-mail van Caritas International daterend van 27 juli 2012 toegevoegd aan hun verzoekschrift waarin staat "Combigan' is not existing in our drug-stores. It is not a registered medicine in Armenia." Combigan is echter de merknaam voor oogdruppels op basis van brimonidinetartraat en timolol. Uit het administratief dossier, meer bepaald uit het "Request form" van "Immigration and naturalisation service, Ministry of the Interior and Kingdom Relations" van Nederland met referentienummer AM-2276-2wk-Eur, blijkt dat oogdruppels op basis van vornoemde werkzame stoffen verkrijgbaar zijn in Armenië." (R.v.V. nr. 97 012 van 13 februari 2013)

In een vijfde onderdeel meent verzoekende partij dat er geen individueel onderzoek zou zijn gebeurd naar de beschikbaarheid van de medische zorgen.

Verweerder benadrukt in eerste instantie dat dit betoog van verzoekende partij dient te worden beoordeeld tegen de achtergrond van het gegeven dat de wetgever, bij de invoering van artikel 9ter in

de Vreemdelingenwet, vooropstelde dat: "Het onderzoek van de vraag of er een gepaste en voldoende toegankelijke behandeling bestaat in het land van oorsprong of verblijf gebeurt geval per geval, rekening houdend met de individuele situatie van de aanvrager, en wordt geëvalueerd binnen de limieten van de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens" (Parl. St. Kamer, 2005-2006, DOC 51-2478/001, p. 35).

Het was bijgevolg de uitdrukkelijke wil van de wetgever om de beschikbaarheid en de toegankelijkheid van de medische behandeling en opvolging in het herkomstland te beoordelen binnen de limieten van de rechtspraak van het EHRM. Het is bijgevolg nuttig om kort in te gaan op de rechtspraak van dit Hof inzake de verwijdering van (ernstig) zieke vreemdelingen.

Het EHRM oordeelde in Grote Kamer dat artikel 3 van het EVRM niet het recht aan een vreemdeling waarborgt om op het grondgebied van een Staat te blijven louter om reden dat die Staat betere medische verzorging kan verstrekken dan zijn land van herkomst en dat zelfs de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand beïnvloedt en de levensverwachting op significante wijze vermindert, niet volstaat om een schending van die bepaling op te leveren. Het EVRM is volgens het EHRM immers essentieel gericht op de bescherming van burgerlijke en politieke rechten. Volgens het EHRM kan artikel 3 van het EVRM niet beschouwd worden als een verplichting voor de verdragspartijen om de ongelijkheden tussen landen op vlak van medische voorzieningen te overbruggen door het voorzien van gratis en onbeperkte gezondheidszorg aan illegale vreemdelingen (EHRM 27 mei 2008, nr. 26565/05, N. t. het Verenigd Koninkrijk).

Uit de rechtspraak van het EHRM blijkt dat het gegeven dat een medische behandeling beperkt beschikbaar is omwille van logistieke of geografische redenen en dus minder makkelijk te verkrijgen of minder toegankelijk is in het land van terugkeer dan in de betrokken Verdragsluitende Staat, hetzij dat financiële toegankelijkheid van de beschikbare behandeling ernstige problemen kan geven, niet doorslaggevend is (EHRM 15 februari 2000, nr. 46553/99, SCC v. Zweden (ontvankelijkheidsbeslissing); EHRM 22 juni 2004, nr. 17868/03, Ndangoya v. Zweden (ontvankelijkheidsbeslissing); EHRM 25 november 2004, nr. 25629/04, Amegnigan v. Nederland (ontvankelijkheidsbeslissing)).

"Uit de hierboven aangehaalde door het EHRM in Grote Kamer vastgestelde principes die het EHRM in dergelijke zaken hanteert, blijkt dat artikel 3 van het EVRM geenszins een verplichting inhoudt om verzoekster in België verder te behandelen voor haar aandoening omdat de (louter op algemene wijze aangetoonde) staat van het Kosovaars systeem van gezondheidszorg niet zou voldoen aan de Belgische standaarden. Tevens blijkt uit de hierboven geciteerde rechtspraak van het EHRM dat kostenloosheid van de medische behandeling geenszins een vereiste is en dat zelfs al zou er een aanzienlijke kost zijn voor verzoekers, zulks er geenszins toe leidt dat dit strijdig zou zijn met artikel 3 van het EVRM.

[...] Wat betreft de toegankelijkheid van deze medicatie dient nogmaals verwezen te worden naar de rechtspraak van het EHRM waaruit heel duidelijk blijkt dat het volstaat dat de medicatie aanwezig is en dat het feit of deze medicatie moeilijk kan verkregen worden of slechts tegen betaling door de betrokkene geen reden is om te besluiten tot een schending van artikel 3 van het EVRM. Verder dient er toch op gewezen te worden dat de informatie waarop de verwerende partij zich gebaseerd heeft van een recentere datum is dan de informatie waarop de verzoekers zich steunen. [...]

Nogmaals wordt er op gewezen dat de bestreden beslissing wel degelijk de toegankelijkheid heeft onderzocht doch dat verzoekers een andere invulling geven aan het begrip 'toegankelijkheid'. De invulling die verzoekers lijken te geven aan toegankelijkheid, met name dat naast het onderzoek naar de beschikbaarheid van medicatie ook dient te worden onderzocht wat de effectieve toegankelijkheid is en hoe het zit met de continuïteit van de medicatie, vindt geen steun in de rechtspraak van het EHRM en kan in deze dan ook niet toelaten te besluiten dat er een verkeerde toepassing is gemaakt van artikel 9 ter van de vreemdelingenwet of dat de bestreden beslissing op dit punt gebrekkig gemotiveerd is." (R.v.V. nr. 74.693 van 7 februari 2012)

Terwijl dient te worden vastgesteld dat de verzoekende partij een zeer grondig onderzoek heeft gevoerd, waarbij werd rekening gehouden met de eventuele noodzaak tot financiële ondersteuning bij een terugkeer, de mogelijkheid om huisvesting en werk te vinden.

Verzoekende partij haar kritiek kan dan ook niet worden aangenomen, nu zij niet aantoont met welke individuele elementen geen rekening zou zijn gehouden, en die tot een andersluidend oordeel zou hebben geleid voor wat betreft de toegankelijkheid en beschikbaarheid.

De verweerder merkt op dat de gemachtigde van de Staatssecretaris geheel terecht, en binnen de hem ter zake toebedeelde bevoegdheid, oordeelde dat een ongegrondheidsbeslissing overeenkomstig artikel 9ter van de Vreemdelingenwet, en een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13) diende te worden genomen.

De gemachtigde van de Staatssecretaris handelde daarbij na grondig onderzoek van de elementen die de concrete situatie van de verzoekende partij daadwerkelijk kenmerken, en conform de ter zake toepasselijke rechtsregels.

De in casu bestreden beslissing werd rechtmatig genomen, zonder miskenning van de zorgvuldigheidsverplichting waarvan verzoekende partij de schending aanvoert. Het eerste middel is onontvankelijk, minstens ongegrond. Het kan niet worden aangenomen.”

4.3.1. De uitdrukkelijke motiveringsplicht zoals voorgeschreven door de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen heeft tot doel de burger, zelfs wanneer een beslissing niet is aangevochten, in kennis te stellen van de redenen waarom de administratieve overheid ze heeft genomen, zodat kan worden beoordeeld of er aanleiding toe bestaat de beroepen in te stellen waarover hij beschikt. Hetzelfde geldt voor de aangevoerde schending van artikel 62 van de vreemdelingenwet. De artikelen 2 en 3 van de genoemde wet van 29 juli 1991 verplichten de overheid ertoe in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen en dit op een “afdoende” wijze. Het begrip “afdoende” impliceert dat de opgelegde motivering in rechte en in feite evenredig moet zijn aan het gewicht van de genomen beslissing.

De bestreden beslissing moet duidelijk het determinerend motief aangeven op grond waarvan de beslissing is genomen. In de motieven wordt verwezen naar de toepasselijke rechtsregel, namelijk artikel 9ter van de vreemdelingenwet. Tevens bevat de beslissing een motivering in feite, met name dat het aangehaalde medisch probleem niet kan worden aangenomen als grond om een verblijfsvergunning te verkrijgen in toepassing van artikel 9ter van de vreemdelingenwet. Verzoeker maakt niet duidelijk op welk punt deze motivering hem niet in staat stelt te begrijpen op basis van welke juridische en feitelijke gegevens de bestreden beslissing is genomen derwijze dat hierdoor niet zou voldaan zijn aan het doel van de formele motiveringsplicht.

Uit het verzoekschrift blijkt dat verzoeker de motieven van de bestreden beslissing kent, zodat het doel van de uitdrukkelijke motiveringsplicht *in casu* is bereikt en verzoeker bijgevolg de schending van de materiële motiveringsplicht aanvoert, zodat dit onderdeel van het middel vanuit dat oogpunt wordt onderzocht. Bij de beoordeling van de materiële motiveringsplicht is de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet bevoegd zijn beoordeling in de plaats te stellen van die van de administratieve overheid. De Raad is in de uitoefening van zijn wettelijk toezicht enkel bevoegd om na te gaan of deze overheid bij de beoordeling van de aanvraag is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan niet in onredelijkheid tot haar besluit is gekomen.

Het zorgvuldigheidsbeginsel legt aan de gemachtigde van de staatssecretaris de verplichting op zijn beslissingen op een zorgvuldige wijze voor te bereiden en te stoelen op een correcte feitenvinding. Het respect voor het zorgvuldigheidsbeginsel houdt derhalve in dat de gemachtigde van de staatssecretaris bij het nemen van een beslissing moet steunen op alle gegevens van het dossier en op alle daarin vervatte dienstige stukken.

4.3.2. De aangevoerde schending van de materiële motiveringsplicht en de zorgvuldigheidsplicht wordt onderzocht samen met de aangevoerde schending van artikel 9ter van de vreemdelingenwet.

Artikel 9ter, § 1 van de vreemdelingenwet luidt als volgt:

“§ 1

De in België verblijvende vreemdeling die zijn identiteit aantoonst overeenkomstig § 2 en die op zodanige wijze lijdt aan een ziekte dat deze ziekte een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft, kan een machtiging tot verblijf in het Rijk aanvragen bij de minister of zijn gemachtigde.

De aanvraag moet per aangetekende brief worden ingediend bij de minister of zijn gemachtigde en bevat het adres van de effectieve verblijfplaats van de vreemdeling in België.

De vreemdeling maakt samen met de aanvraag alle nuttige en recente inlichtingen over aangaande zijn ziekte en de mogelijkheden en de toegankelijkheid tot een adequate behandeling in zijn land van herkomst of in het land waar hij verblijft.

Hij maakt een standaard medisch getuigschrift over zoals voorzien door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. Dit medisch getuigschrift dat niet ouder is dan drie maanden voorafgaand aan de indiening van de aanvraag vermeldt de ziekte, haar graad van ernst en de noodzakelijk geachte behandeling.

De beoordeling van het in het eerste lid vermelde risico, van de mogelijkheden van en van de toegankelijkheid tot behandeling in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft, en van de in het medisch getuigschrift vermelde ziekte, haar graad van ernst en de noodzakelijk geachte behandeling, gebeurt door een ambtenaar-geneesheer of een geneesheer aangeduid door de minister of zijn gemachtigde die daaromtrent een advies verschaft. Deze geneesheer kan, indien hij dit nodig acht, de vreemdeling onderzoeken en een bijkomend advies inwinnen van deskundigen."

In de bestreden beslissing wordt verwezen naar het advies van de arts-attaché d.d. 31 juli 2014, dat deel uitmaakt van de bestreden beslissing en bij de beslissing werd gevoegd, en dat luidt als volgt:

"Ik kom terug op uw vraag voor medische evaluatie van de gezondheidstoestand aangehaald door genoemde persoon in het kader van zijn vraag om machtiging tot verblijf, bij onze diensten ingediend op 23.02.2010.

Voorgelegde medische attesten:

- Medisch getuigschrift de dato 21/01/2010, naam arts niet leesbaar). Betrokkene lijdt aan een chronische kwaal, die verbeterbaar maar niet geneesbaar is.*
- Gedetailleerd medisch attest de dato 21/01/2010, naam arts niet leesbaar. Majeure depressie waarvoor Mirtazapine®, Arteriële hypertensie waarvoor Lisanapril®, NASH syndroom, waarvoor geen behandeling, Migraine waarvoor geen behandeling, Pansinusitis/allergie waarvoor Nasonex® en Ceterizine®.*
- Medisch attest de dato 05/01/2010, van dr. B. R.*
- Medisch getuigschrift de dato 01/03/2011 van dr. B. R.. Schizofreniforme klachten, schizo-affectieve stoornis met voornamelijk gevoelens van achtervolging waarvoor Mirtazapine® en Abilify®.*
- Medisch getuigschrift de dato 14/10/2011 van dr. B. R. Schizofreniforme klachten met problemen van het humeur, schizo-affectieve stoornis met voornamelijk gevoelens van achtervolging waarvoor Mirtazapine® en Abilify®.*
- Medisch getuigschrift de dato 25/03/2012 van dr. B. R. Schizo-affectieve versus schizofreniforme stoornis met anxio-depressieve elementen waarvoor Abilify® en Mirtazapine®.*
- Medisch getuigschrift de dato 19/08/2012 van dr. B. R. Schizo-affectieve versus schizofreniforme stoornis met anxio-depressieve elementen waarvoor Abilify® en Mirtazapine®. Arteriële hypertensie waarvoor antihypertensiva.*
- Medisch attest de dato 27/03/2013, van dr. B. R. Schizo-affectief probleem waarvoor symptomatische behandeling en psychosociale opvolging.*
- Enkele attesten van dhr. N. d. B., kunnen niet als medische attesten in beschouwing genomen worden gezien.*

Bespreking van de aandoeningen en hun respectievelijke behandelingen:

Uit analyse van dit medisch dossier samengesteld uit bovenvermelde attesten blijkt dat deze 46-jarige man van Ethiopische origine last heeft van psychische problemen (type schizo-affectieve stoornis, schizofreniforme klachten en anxio/depressief beeld), arteriële hypertensie, NASH-syndroom, Pansinusitis/allergie.

Wat betreft de psychische klachten lijkt de diagnose nogal vaag, "schizofreniforme" klachten/ schizo-affectieve stoornis kunnen niet gelijkgesteld worden aan schizofrenie (hetgeen wel een belangrijke stoornis is). Het schizofreniforme element in dit dossier is voornamelijk achterdocht, hetgeen op zich niet noodzakelijk pathologisch dient te zijn. Er zijn geen hallucinatoire elementen, noch is er noodzaak geweest tot hospitalisatie in een gespecialiseerde setting. Voor het anxio-depressief beeld krijgt de betrokkene een symptomatische behandeling met psychofarmaca

Het aangehaalde NASH-syndroom wijst op een "vervetting" van de lever die geen behandeling vereist en bovendien niet als een ernstige stoornis kan beschouwd worden.

Ook de andere aangehaalde aandoeningen kunnen niet als ernstige medische problemen weerhouden worden aangezien er nooit enige medisch technisch onderzoek werd uitgevoerd, hetgeen toch standaard gebeurt als het om een ernstig probleem gaat. De behandeling met antihypertensiva en Algotase® (paracetamol/coffeïne) kan dus niet als een essentiële behandeling worden beschouwd.

Op basis van de vermeide medische gegevens kan er geen contra-indicatie om te reizen weerhouden worden. Verder is er geen mantelzorg nodig omwille van de vermeide aandoeningen.

Beschikbaarheid van de zorgen en van de opvolging in :

Er werd gebruik gemaakt van de volgende bronnen (deze informatie werd toegevoegd aan het administratief dossier van de betrokkene):

Informatie afkomstig van International SOS van 04/03/2013 met uniek referentienummer BMA-4665

Informatie afkomstig van International SOS van 17/10/2013 met uniek referentienummer BMA-5080

Informatie afkomstig van International SOS van 04/03/2014 met uniek referentienummer BMA-5273

Informatie afkomstig van International SOS van 20/03/2014 met uniek referentienummer BMA-5296

Alle faciliteiten voor gespecialiseerde opvolging en behandeling zijn beschikbaar: psychiaters zijn beschikbaar, psychologen zijn beschikbaar, hospitalisatie voor een psychiatrische behandeling en crisis interventie.

Mirtazapine® is niet beschikbaar, maar kan gesubstitueerd worden door een alternatief antidepressivum zoals fluoxetine dat wel beschikbaar is. Abilify® (aripiprazol) is niet beschikbaar maar kan gesubstitueerd worden door een alternatief antipsychoticum zoals olanzapine of risperdone.

Toegankelijkheid van de noodzakelijke medische zorgen in Ethiopië:

"Allereerst kan een verblijfstitel niet enkel op basis van het feit dat de toegankelijkheid van de behandelingen in het land van onthaal en het land van herkomst sterk uiteen kan lopen afgegeven worden. Naast de verificatie van de mogelijkheden tot behandeling in het land van herkomst of het land waar de aanvrager gewoonlijk verblijft, vindt de in het kader van een aanvraag uitgevoerde evaluatie ook plaats op het niveau van de mogelijkheden om toegang te krijgen tot deze behandelingen. Rekening houdend met de organisatie en de middelen van elke staat zijn de nationale gezondheidssystemen zeer uiteenlopend. Het kan om een privé-systeem of een openbaar systeem gaan, een staatsprogramma, internationale samenwerking, een ziektekostenverzekering, een ziekenfonds.... Het gaat dus om een systeem dat de aanvrager in staat stelt om de vereiste zorgen te bekomen. Het gaat er niet om zich ervan te verzekeren dat het kwaliteitsniveau van dit systeem vergelijkbaar is met het systeem dat in België bestaat. Deze vergelijking zou tot gevolg hebben dat een verblijfsrecht zou worden toegekend aan elke persoon wiens systeem voor de toegang tot zorgverlening van minder goede kwaliteit zou zijn dan het systeem in België. Dit zou niet in overeenstemming zijn met de belangrijkste doelstelling van de verificaties op het gebied van de toegang tot de zorgverlening, namelijk zich ervan verzekeren dat deze zorgverlening in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft toegankelijk is voor de aanvrager.

Pas onlangs heeft Ethiopië een wet aangenomen waardoor de werknemersverenigingen in staat worden gesteld over een ziekteverzekering te beschikken², en in 2012 werd de regeringsinstantie opgericht die verantwoordelijk is voor het beheer van de ziekteverzekering. Er zijn twee typen van ziekteverzekering: er is de sociale ziekteverzekering en de communautaire ziekteverzekering. De sociale ziekteverzekering is van toepassing op alle werknemers van het land die voor particuliere instellingen of overheidsdiensten werken en zal verplicht zijn voor de belastingsplichtigen. De kosten worden gedekt door fondsen die zijn ingezameld bij individuen en bij werknemers en door regeringstoelagen. De communautaire ziekteverzekering betreft de personen die niet zijn geregistreerd als belastingsplichtige (over het algemeen boeren, maar ook werklozen kunnen deze verzekering genieten) en is niet verplicht. De patiënt betaalt een minimum van 10% van de totaalfactuur, patiënten die in het ziekenhuis worden opgenomen en zijn doorverwezen door een dokter betalen echter niets bij hun opname.

Wat betreft de toegankelijkheid van deze medicatie dient nogmaals verwezen te worden naar de rechtspraak van het EHRM waaruit heel duidelijk blijkt dat het volstaat dat de medicatie aanwezig is en dat het feit of deze medicatie moeilijk kan verkregen worden door de betrokkene geen reden is om te besluiten tot een schending van artikel 3 van het E. V.RM (Arrest RVV nr 81574 van 23 mei 2012)

Niets verhindert betrokkenen derhalve om terug te keren. Het staat betrokkenen vrij hiertoe een beroep te doen op de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) om zo de nodige steun te verkrijgen voor een terugreis. Ook beschikt de IOM over een Reïntegratiefonds dat als doel heeft een duurzame terugkeer naar en reïntegratie in het land van herkomst te vergemakkelijken. Dit fonds is ontworpen om mensen bij te staan in het vinden van inkomensgenererende activiteiten. Reïntegratiebijstand kan het volgende bevatten: beroepsopleidingen, opstarten van kleine zakenprojecten, kosten om een cursus of opleiding te volgen, kosten om informatie over beschikbare jobs te verkrijgen, bijvoorbeeld door middel van tewerkstellingsbureaus, accommodatie/huur, extra bagage."

Conclusies:

Op basis van de vermelde medische gegevens kan er geen contra-indicatie om te reizen weerhouden worden.

Uit het voorgelegd medisch dossier kan niet worden afgeleid dat de zieke op zodanige wijze aan een aandoening lijdt dat deze een ernstig risico inhoudt voor het leven of de fysieke integriteit aangezien de noodzakelijke medische zorgen bestaan in het herkomstland."

4.3.3. In een eerste onderdeel van het enig middel voert verzoeker aan dat de arts-attaché de mening is toegedaan dat de aandoening van verzoeker niet ernstig is in de zin van artikel 9ter van de vreemdelingenwet. De arts-attaché meent dat de diagnose van de behandelende arts vaag zou zijn en dat de aandoening niet ernstig is omdat verzoeker nooit gehospitaliseerd is geweest en omdat er nooit een medisch technisch onderzoek heeft plaatsgevonden. Verzoeker wijst er echter op dat het administratief dossier tal van medische getuigschriften bevat opgesteld door de behandelende psychiater waarin de ernst van de pathologie telkens wordt benadrukt. Verzoeker wijst erop dat de arts-attaché kandidaat-specialist is voor inwendige geneeskunde en dat zijn behandelende arts een psychiater is. De arts-attaché had niet zonder het advies in te winnen van een specialist mogen afwijken

van het advies van de behandelende specialist en moest ook motiveren waarom ze een afwijkende mening had. Er is sprake van een onbehoorlijke feitenvinding. In de bestreden beslissing wordt niet aangegeven waarom er geen rekening gehouden wordt met de verslagen en de informatie van de behandelende arts. Ook wordt de specificiteit van de geestelijke gezondheidszorg miskend. Verzoeker wijst er ook op dat hij een vertrouwensband heeft met zijn behandelende arts en dat dit een vertrouwenspersoon geworden is. De continuïteit van behandeling door dezelfde vertrouwenspersoon is nodig, want geeft een begin van veiligheidsgevoel en de vertrouwensband is fundamenteel in het genezingsproces, deze relatie kan niet zomaar verplaatst worden naar een andere therapeut of een andere context.

In een tweede onderdeel voert verzoeker aan dat het feit dat hij ook met psychofarmaca wordt behandeld, geen afbreuk doet aan het feit dat hij psychiatrische en psychologische behandeling nodig heeft. Verzoeker benadrukt dat het niet duidelijk is welk medisch technisch onderzoek vereist zou zijn om aan te tonen dat het probleem ernstig zou zijn. Verzoeker wijst erop dat ook de arts-attaché dit onderzoek niet heeft uitgevoerd. Vervolgens wijst verzoeker erop dat het niet duidelijk is waarom uit de afwezigheid van een medisch-technisch onderzoek wordt afgeleid dat de behandeling met antihypertensiva en het medicijn Algostate niet essentieel is.

In een derde onderdeel voert verzoeker aan dat een aanvraag op grond van artikel 9ter van de vreemdelingenwet een vorm van subsidiaire bescherming is, dat dit een omzetting is van de richtlijn 2004/83/EG van 29 april 2004 van de Raad inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming (hierna: de Kwalificatierichtlijn), dat daarom het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie van toepassing is, waaronder het hoorrecht, en dat verzoeker, was het hoorrecht gerespecteerd geweest, hij geactualiseerde medische attesten had kunnen neerleggen en elementen had kunnen aanbrengen die een beter zicht op zijn situatie hadden kunnen verschaffen en die tot een andere uitslag hadden kunnen leiden. Ook inzake het bevel om het grondgebied te verlaten, de tweede bestreden beslissing, had het hoorrecht zoals vervat in artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de EU gerespecteerd moeten worden.

In een vierde onderdeel voert verzoeker aan dat inzake de informatie waarop de verwerende partij zich steunt om te oordelen dat psychiaters en psychologen, hospitalisatie voor psychiatrische behandeling en crisisinterventie voorhanden zijn in Ethiopië, het niet mogelijk is om na te gaan van welke personen (identiteit en functie) deze informatie afkomstig is zodat ze niet te verifiëren is. Verzoeker wijst er ook op dat de verwerende partij erkent dat bepaalde medicatie niet beschikbaar is in Ethiopië, maar dat deze door alternatieve medicatie kan worden vervangen. Verzoeker meent dat dit een appreciatiefout is, nu de behandelende arts van verzoeker deze alternatieve behandeling verwerpt. Uit de voorgelegde medische attesten blijkt dat de behandelende arts telkens nee heeft geantwoord op de vraag of er alternatieve behandelingen bestaan en dat de stabilisering van verzoekers situatie systematisch wordt gelinkt aan het ongewijzigd verder zetten van de huidige behandeling. Het getuigt van onzorgvuldigheid dat geen rekening werd gehouden met wat de medische verslagen hierover zeggen.

In een vijfde onderdeel van het enig middel voert verzoeker in ondergeschikte orde aan dat de noodzakelijke medische zorgen voor hem niet toegankelijk zijn in Ethiopië. Er werd geen individueel onderzoek gedaan, het enig onderdeel van de motieven in dit verband wordt integraal geciteerd en betreft een tekst met algemene beschouwingen over het bestaan van een beperkte en vrijblijvende dekking van medische zorgen in Ethiopië. Het betreft een stereotiepe tekst die geen rekening houdt met de individuele toestand van verzoeker. Er worden twee systemen van ziekteverzekering vermeld maar er wordt niet aangetoond dat verzoeker op een van deze verzekeringen een beroep zou kunnen doen.

4.3.4. Inzake het eerste onderdeel wordt het volgende opgemerkt. In het vorig advies van de arts-attaché, dat deel uitmaakte van de beslissing die vernietigd werd bij arrest van de Raad nr. 125 403 van 10 juni 2014, en in het advies van de arts-attaché van 31 juli 2014 dat deel uitmaakt van huidige bestreden beslissing, wordt inderdaad gesteld dat de aangehaalde aandoeningen niet als ernstige medische problemen aanvaard kunnen worden. In tegenstelling tot in het vorig advies, worden in huidig advies wel de beschikbaarheid en de toegankelijkheid van de zorgen onderzocht. Uit dit onderzoek en uit de conclusie in huidig advies blijkt dat de arts-attaché wel de mening is toegedaan dat verzoeker lijdt aan een aandoening die een ernstig risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit, maar omdat de noodzakelijke medische zorgen bestaan in het herkomstland, lijdt hij niet aan een *“ziekte die een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in het land van herkomst of het land waar de betrokkene gewoonlijk verblijft”* zoals in de

bestreden beslissing wordt vermeld. De verwerende partij kan worden gevolgd waar zij in de nota stelt dat verzoeker geen belang heeft bij zijn kritiek vermeld in het eerste onderdeel, nu inderdaad blijkt dat de arts-attaché de aandoening van verzoeker ernstig genoeg acht om na te gaan of de medische opvolging in het land van herkomst beschikbaar en toegankelijk is. Inderdaad, ongeacht de precieze benaming en aard van verzoekers psychische aandoening, heeft de arts-attaché geoordeeld dat het noodzakelijk is om na te gaan of in het land van herkomst van verzoeker psychiaters en psychologen beschikbaar zijn, of hospitalisatie voor een psychiatrische behandeling en crisisinterventie beschikbaar zijn en of de nodige medicatie beschikbaar is. Tevens werd de toegankelijkheid van deze zorgen nagegaan. Bijgevolg is de kritiek die verzoeker uit in het eerste onderdeel van het eerste middel over het feit dat de arts-attaché afwijkt van de visie van de behandelende specialist *in casu* niet dienstig.

Waar verzoeker aanvoert dat de vertrouwensband met zijn behandelde arts zeer belangrijk is, deze relatie niet zomaar kan worden verplaatst naar een andere persoon of een andere context, en dat hiermee geen rekening werd gehouden, wordt opgemerkt dat verzoeker hiermee niet aantoont dat de arts-attaché een medisch attest over het hoofd heeft gezien of een nuttige medische vaststelling niet bij zijn beoordeling zou hebben betrokken. Zelfs indien verzoeker een vertrouwensband zou hebben met zijn behandelende arts, dan nog heeft de arts-attaché op grond van artikel 9ter van de vreemdelingenwet slechts de verplichting om na te gaan of een adequate behandeling beschikbaar en toegankelijk is in het land van herkomst of van gewoonlijk verblijf. Artikel 9ter van de vreemdelingenwet bepaalt niet dat de arts-attaché het feit dat de vreemdeling die een aanvraag om machtiging tot verblijf heeft ingediend zich bij voorkeur door een specifieke zorgverlener laat behandelen, bij zijn beoordeling dient te betrekken. Hij dient te beoordelen of er een adequate zorgverlening in het land van herkomst bestaat en *in casu* werd deze beoordeling in voorliggende zaak doorgevoerd. Verzoeker maakt niet aannemelijk dat indien hij zou worden behandeld door een arts met wie hij (nog) geen vertrouwensrelatie heeft, deze behandeling niet adequaat kan zijn. Het gegeven dat verzoeker een therapeutische vertrouwensband zou hebben opgebouwd met de arts die hij in België consulteerde en dat niet werd ingegaan op deze band is zonder belang, omdat de arts-attaché heeft vastgesteld dat in ieder geval een adequate behandeling voor de aandoening waaraan verzoeker lijdt ook in Ethiopië kan worden verkregen. Verzoeker toont ook niet aan dat hij geen vertrouwensband kan opbouwen met artsen in zijn land van herkomst, tot wie hij zich kan richten in zijn moedertaal.

Verzoeker voert de schending van artikel 3 van het EVRM aan maar laat na om deze met concrete gegevens uiteen te zetten. Luidens artikel 39/69, § 1, tweede lid, 4° van de vreemdelingenwet moet het verzoekschrift op straffe van nietigheid *“een uiteenzetting van de feiten en middelen bevatten die ter ondersteuning van het beroep worden ingeroepen”*. Onder “middel” wordt begrepen een voldoende duidelijke omschrijving van de door de bestreden beslissing overtreden rechtsregel of rechtsprincipe en van de wijze waarop die rechtsregel of dat rechtsprincipe door de bestreden beslissing wordt geschonden (RvS 22 januari 2010, nr. 199.798). Te dezen zet verzoeker in zijn verzoekschrift niet uiteen op welke wijze hij artikel 3 van het EVRM door de eerste bestreden beslissing geschonden acht. Het middel is, wat dit betreft, niet ontvankelijk.

Het eerste onderdeel van het enig middel is in de mate waarin het ontvankelijk is, ongegrond.

4.3.5. Inzake het tweede onderdeel van het enig middel wordt opgemerkt dat in het advies van de arts-attaché van 31 juli 2014 niet wordt betwist of ontkend dat verzoeker psychiatrische en psychologische opvolging nodig heeft en medicatie, met name psychofarmaca. In het advies wordt uitdrukkelijk vermeld dat in Ethiopië alle faciliteiten voor gespecialiseerde opvolging en behandeling door psychiaters en psychologen beschikbaar zijn en dat antidepressiva en antipsychotica beschikbaar zijn. Verzoekers kritiek dat niet zou worden aanvaard dat hij naast medicatie ook psychiatrische en psychologische behandeling nodig heeft, is bijgevolg niet ter zake dienend.

Waar verzoeker aanvoert dat het niet duidelijk is welk medisch technisch onderzoek vereist zou zijn om aan te tonen dat het medisch probleem ernstig zou zijn, wordt opgemerkt dat uit de verdere bewoordingen van het middel blijkt dat verzoeker weet dat het medisch-technisch onderzoek dat niet werd uitgevoerd de behandeling betreft met antihypertensiva en met het medicijn Algotase. In het advies wordt dit als volgt weergegeven:

“Ook de andere aangehaalde aandoeningen kunnen niet als ernstige medische problemen weerhouden worden aangezien er nooit enige medisch technisch onderzoek werd uitgevoerd, hetgeen toch standaard gebeurt als het om een ernstig probleem gaat. De behandeling met antihypertensiva en Algotase® (paracetamol/coffeïne) kan dus niet als een essentiële behandeling worden beschouwd.”

Hieruit blijkt dat de arts-attaché, die verder in het advies wel aanvaardt dat verzoeker nood heeft aan psychofarmaca voor zijn psychiatrische problemen en aan behandeling door een psychiater en een psycholoog, verduidelijkt dat de behandeling met antihypertensiva en met paracetamol niet als een essentiële behandeling kan worden beschouwd omdat er geen medisch technisch onderzoek werd uitgevoerd. Het lijkt niet kennelijk onredelijk van de arts-attaché om te oordelen dat de nood aan medicatie inzake een hoge bloeddruk en pijnstillers niet als een essentiële behandeling kan worden beschouwd nu er in dit verband geen medisch-technische onderzoeken werden gevoerd. Evenmin is dit motief zodanig onduidelijk dat verzoeker niet zou weten wat ermee bedoeld wordt.

Waar verzoeker aanvoert dat de arts-attaché verzoeker dan zelf had moeten onderzoeken, wordt erop gewezen dat het in artikel 9ter, § 1, vijfde lid van de vreemdelingenwet vermelde onderzoek geen verplichting is. Deze bepaling vermeldt dat de arts-attaché *“indien hij dit nodig acht”* de vreemdeling kan onderzoeken. *In casu* blijkt dat de arts-attaché dit niet nodig achtte en dat hij van mening was te kunnen oordelen op grond van de voorgelegde medische attesten.

Het tweede onderdeel van het enig middel is in de mate waarin het ontvankelijk is, ongegrond.

4.3.6.1. Waar verzoeker aanvoert dat artikel 9ter van de vreemdelingenwet een vorm van subsidiaire bescherming is, kan hij niet gevolgd worden.

Bij arrest van 18 december 2014 in de zaak C-542/13 (arrest M'BODJ) heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat artikel 15, sub b van de Kwalificatierichtlijn aldus moet worden uitgelegd dat *“de daarin omschreven ernstige schade niet ziet op een situatie waarin onmenselijke of vernederende behandelingen, zoals die welke zijn bedoeld in de in het hoofdgeding aan de orde zijnde wettelijke regeling, die een verzoeker die aan een ernstige ziekte lijdt mogelijkwerijs ondergaat in geval van terugkeer naar zijn land van herkomst, het gevolg zijn van het ontbreken van adequate behandeling in dat land, zonder dat hem medische zorg opzettelijk wordt geweigerd”*. Hieruit blijkt dus dat deze richtlijn niet van toepassing is op het geval van artikel 9ter van de vreemdelingenwet en dat dit een louter nationale bepaling betreft.

De situatie bedoeld in artikel 9ter van de vreemdelingenwet kan evenmin als een volgens artikel 3 van de Kwalificatierichtlijn toegelaten gunstigere norm beschouwd worden, nu dit niet verenigbaar is met deze richtlijn. Het Hof van Justitie stelde expliciet dat *“Derlanders die gemachtigd zijn tot verblijf krachtens een dergelijke wettelijke regeling, zijn dus geen personen met de subsidiaire beschermingsstatus, op wie de artikelen 28 en 29 van die richtlijn van toepassing zijn”*.

Ook de Raad van State (RvS 16 oktober 2014, nr. 228.778, RvS 5 december 2014, nrs. 229.072 en 229.073) bevestigde meermaals dat artikel 9ter van de vreemdelingenwet blijkens de conclusies van advocaat-generaal BOT voor het Hof van Justitie buiten het toepassingsgebied van de Kwalificatierichtlijn valt en dat artikel 9ter van de vreemdelingenwet een nationale wetsbepaling uitmaakt, en geen omzetting vormt van Europese regelgeving.

Het Grondwettelijk hof heeft hierover inmiddels geoordeeld. In zijn arrest 13/016 van 27 januari 2016 oordeelde het Hof:

“B.37.2. Uit het voormelde arrest van het Hof van Justitie dient te worden afgeleid dat de wetgever niet ertoe is verplicht vreemdelingen die opkomen tegen een weigeringsbeslissing op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 op identieke wijze te behandelen als asielzoekers of vreemdelingen die subsidiaire bescherming vragen, nu de eerste categorie van vreemdelingen niet de internationale beschermingsstatus geniet waarop de andere categorieën wel aanspraak kunnen maken. Het bekritiseerde verschil in behandeling berust derhalve op een objectief en pertinent criterium van onderscheid.”

Verzoeker kan dan ook niet gevolgd worden waar hij meent dat de subsidiaire beschermingsstatus en de bescherming verleend door artikel 9ter van de vreemdelingenwet gelijkaardige beschermingsstatuten zijn. Evenmin kan hij gevolgd worden in zijn redenering dat artikel 9ter van de vreemdelingenwet geen strikt nationale bepaling zou zijn maar een omzetting van een bepaling uit de Kwalificatierichtlijn. In tegenstelling tot wat verzoeker meent, zijn de bepalingen van het Handvest van de grondrechten van de EU niet op hem van toepassing inzake de beslissing genomen om grond van artikel 9ter van de vreemdelingenwet.

Wat de aangevoerde schending van de hoorplicht betreft, houdt die als beginsel van behoorlijk bestuur in dat tegen niemand een ernstige maatregel kan worden getroffen die gegrond is op zijn persoonlijk gedrag en die van aard is om zijn belangen zwaar aan te tasten, zonder dat hem de gelegenheid wordt geboden om zijn standpunt op nuttige wijze te doen kennen. Bestuurshandelingen die een weigering inhouden om een door de verzoekende partij gevraagd voordeel te verlenen, zijn niet onderworpen aan tegenspraak daar deze niet zijn gesteund op een tekortkoming van de betrokkene (Cf. RvS 15 februari 2007, nr. 167.887; cf. ook I. OPDEBEEK, "De hoorplicht" in Beginselen van behoorlijk bestuur in Administratieve rechtsbibliotheek, Brugge, die Keure, 206, 247).

Alleszins wordt opgemerkt dat verzoeker de mogelijkheid had om bij zijn aanvraag alle stukken in te dienen die hij wenste. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker tal van aanvullingen met medische attesten heeft gevoegd bij zijn aanvraag en uit de bestreden beslissing, waarvan het advies van de arts-attaché deel uitmaakt, blijkt dat met al deze aanvullingen rekening werd gehouden. Waar verzoeker aanvoert dat hij de kans had moeten krijgen om een geactualiseerd medisch attest in te dienen, wordt opgemerkt dat verzoeker dit dus verschillende keren heeft kunnen doen.

4.3.6.2. Waar verzoeker aanvoert dat de tweede bestreden beslissing, het bevel om het grondgebied te verlaten, steunt op artikel 7 van de vreemdelingenwet dat een omzetting vormt van bepalingen uit de Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (hierna: de Terugkeerrichtlijn), kan hij wel gevolgd worden. Er wordt niet betwist dat artikel 41 van het Handvest van toepassing is wat betreft het bevel om het grondgebied te verlaten.

De Raad wijst er op dat luidens vaste rechtspraak van het Hof een schending van de rechten van de verdediging, in het bijzonder het hoorrecht, naar Unierecht pas tot nietigverklaring van het na afloop van de administratieve procedure genomen besluit leidt, wanneer deze procedure zonder deze onregelmatigheid een andere afloop had kunnen hebben (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, *M.G. e.a.*, ro. 38 met verwijzing naar de arresten van 14 februari 1990, *Frankrijk/Commissie*, C 301/87, Jurispr. blz. I 307, punt 31; 5 oktober 2000, *Duitsland/Commissie*, C 288/96, Jurispr. blz. I 8237, punt 101; 1 oktober 2009, *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Raad*, C 141/08 P, Jurispr. blz. I 9147, punt 94, en 6 september 2012, *Storck/BHIM*, C 96/11 P, punt 80).

Hieruit volgt dat *in casu* niet elke onregelmatigheid bij de uitoefening van het hoorrecht tijdens een administratieve procedure, in dit geval de besluitvorming inzake het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten, een schending van het hoorrecht oplevert. Voorts is niet elk verzuim om het hoorrecht te eerbiedigen zodanig dat dit stelselmatig tot de onrechtmatigheid van het genomen besluit leidt (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, *M.G. e.a.*, ro. 39).

Om een dergelijke onrechtmatigheid te constateren, dient de Raad *in casu* aan de hand van de specifieke feitelijke en juridische omstandigheden van het geval na te gaan of er sprake is van een onregelmatigheid die het hoorrecht op zodanige wijze aantast dat de besluitvorming in kwestie een andere afloop had kunnen hebben, met name omdat verzoeker *in casu* specifieke omstandigheden had kunnen aanvoeren die na een individueel onderzoek het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten hadden kunnen beïnvloeden (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, *M.G. e.a.*, ro. 40).

In casu voert verzoeker aan dat er een risico is van schending van artikel 3 van het EVRM. De Raad kan enkel vaststellen dat verzoeker zich in zijn betoog ter ondersteuning van het middel beperkt tot de theoretische discussie omtrent de hoorplicht bij het opleggen van een bevel om het grondgebied te verlaten, terwijl hij nergens aangeeft welke informatie hij aan de gemachtigde van de staatssecretaris had kunnen verschaffen die een invloed kon hebben op het al dan niet opleggen van het bevel of de termijn om het grondgebied te verlaten. Uit de motieven van het bestreden bevel blijkt dat de verwerende partij is overgegaan tot het opleggen van een bevel om het grondgebied te verlaten nu verzoeker in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2 van de vreemdelingenwet vereiste documenten: hij is niet in het bezit van een geldig paspoort. Verzoeker betwist dit feit niet. Volledigheidshalve wordt erop gewezen dat in het advies van de arts-attaché van 31 juli 2014 wordt vermeld dat er "*op basis van de vermelde medische gegevens (...) geen contra-indicatie om te reizen (kan) weerhouden worden*". In de gegeven omstandigheden en bij gebrek aan nadere duiding vanwege verzoeker, kan de aangevoerde schending van de hoorplicht dan ook niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing leiden.

Ten overvloede wordt erop gewezen dat hierboven reeds werd gesteld dat verzoeker alle aanvullingen heeft kunnen indienen die hij wenste, en dat uit de eerste bestreden beslissing, waarvan het advies van de arts-attaché deel uitmaakt, blijkt dat hiermee rekening werd gehouden.

Dit onderdeel van het middel is in de mate waarin het ontvankelijk is, ongegrond.

Verzoeker voert de schending van artikel 3 van het EVRM aan in het kader van het bevel om het grondgebied te verlaten en beperkt zich tot de volgende vaststelling *“Het feit dat in de hieronder aangehaalde arresten meestal een risico van schending van art. 8 EVRM wordt aangehaald, moet in casu mutatis mutandis worden toegepast wat betreft het aangehaald risico van schending van art. 3 EVRM”*. Luidens artikel 39/69, § 1, tweede lid, 4° van de vreemdelingenwet moet het verzoekschrift op straffe van nietigheid *“een uiteenzetting van de feiten en middelen bevatten die ter ondersteuning van het beroep worden ingeroepen”*. Onder *“middel”* wordt begrepen een voldoende duidelijke omschrijving van de door de bestreden beslissing overtreden rechtsregel of rechtsprincipe en van de wijze waarop die rechtsregel of dat rechtsprincipe door de bestreden beslissing wordt geschonden (RvS 22 januari 2010, nr. 199.798). Te dezen zet verzoeker in zijn verzoekschrift niet uiteen op welke wijze hij artikel 3 van het EVRM door de tweede bestreden beslissing geschonden acht. Het middel is, wat dit betreft, niet ontvankelijk.

4.3.7. Waar verzoeker in een vierde onderdeel aanvoert dat niet kan worden nagegaan van welke personen de informatie van International SOS afkomstig is, wordt opgemerkt dat in het advies van de arts-attaché van 31 juli 2014 het volgende in voetnoot wordt gesteld bij deze informatie: *“International SOS is een internationale onderneming rond gezondheidszorg, medische bijstand en veiligheidsdiensten. Zij bezit klinieken in meer dan 70 verschillende landen en heeft een wereldwijd netwerk van urgentiecentra. International SOS is gecontacteerd om informatie te verstrekken over de beschikbaarheid van medische behandeling in landen wereldwijd.”* Hieruit blijkt dat de arts-attaché verduidelijkt welke organisatie International SOS is en wat haar activiteiten zijn, en dat deze organisatie werd gecontacteerd om informatie te verstrekken over de beschikbaarheid van de medische behandeling. In het advies wordt melding gemaakt van de verstrekte informatie, van de datum waarop deze verstrekt werd en van het uniek referentienummer. De omstandigheid dat de verkregen informatie niet kan worden toegewezen aan een specifieke persoon met een welbepaalde functie, doet geen afbreuk aan het feit dat deze informatie afkomstig is van een internationale organisatie die gelet op haar activiteiten op de hoogte geacht wordt te zijn van welke medische behandelingen in welk land beschikbaar zijn. De kritiek van verzoeker kan niet worden aangenomen.

Inzake de medische behandeling waaraan verzoeker nood heeft, blijkt dat enkel in de voorgelegde medische getuigschriften van 21 januari 2010 wordt vermeld dat er geen alternatieve zorgen zijn. Deze vermeldingen moeten in hun context worden geplaatst: het eerste attest van 21 januari 2010 stelt de vraag: *“Kan de verzorging verder gezet worden in het land van herkomst (+ alternatieve zorgen)”*. Hierop wordt in het algemeen *“neen”* geantwoord. In het tweede attest van 21 januari 2010 wordt eerst onder het kopje *“Beschrijving van de behandeling”* vermeld welke medicatie verzoeker neemt en wordt vermeld dat regelmatige opvolging door een huisarts, psychiater en psycholoog noodzakelijk is. Op de vraag of er alternatieven bestaan voor de behandeling wordt *“neen”* geantwoord. Op te merken valt dat de voorgestelde behandeling medicatie is en opvolging door een huisarts, psychiater en psycholoog. In het advies van de arts-attaché wordt uitdrukkelijk erkend dat verzoeker nood heeft aan medicatie (antidepressivum en antipsychoticum) en aan opvolging door een psychiater en psycholoog. De attesten van 21 januari 2010 kunnen dus niet worden gelezen in de zin dat er geen medicatie mag worden gegeven met een andere merknaam maar met dezelfde werkzame stoffen.

Inzake de medicatie die beschikbaar is in Ethiopië, wordt in het advies van de arts-attaché het volgende overwogen:

“Mirtazapine® is niet beschikbaar, maar kan gesubstitueerd worden door een alternatief antidepressivum zoals fluoxetine dat wel beschikbaar is. Abilify® (ariprazol) is niet beschikbaar maar kan gesubstitueerd worden door een alternatief antipsychoticum zoals olanzapine of risperdone.”

De arts-attaché kan in het kader van de bevoegdheid die hem is toegekend op grond van artikel 9ter, § 1, vijfde lid van de vreemdelingenwet, oordelen dat, in het geval antipsychotische en antidepressieve geneesmiddelen worden voorgeschreven en bepaalde medicatie niet beschikbaar is, deze vervangen kan worden door andere antipsychotica en antidepressiva (RvS 1 maart 2016, 233.986). Verzoeker

maakt niet aannemelijk dat of waarom deze alternatieve antidepressiva en antipsychotica niet zouden volstaan als alternatief voor de door hem momenteel genomen medicatie. Hij toont niet aan dat het ontbreken in Ethiopië van de in België voorgeschreven en gebruikte medicatie problematisch is voor hem, terwijl in het advies van de arts-attaché duidelijk wordt gesteld dat andere antidepressiva en antipsychotica wel beschikbaar zijn. Een schending van de zorgvuldigheidsplicht in dit verband kan niet worden aangenomen.

4.3.8. In een vijfde onderdeel van het enig middel voert verzoeker in ondergeschikte orde aan dat de noodzakelijke medische zorgen voor hem niet toegankelijk zijn in Ethiopië. Er werd geen individueel onderzoek gedaan, het enig onderdeel van de motieven in dit verband wordt integraal geciteerd en betreft een tekst met algemene beschouwingen over het bestaan van een beperkte en vrijblijvende dekking van medische zorgen in Ethiopië. Het betreft een stereotiepe tekst die geen rekening houdt met de individuele toestand van verzoeker. Er worden twee systemen van ziekteverzekering vermeld maar er wordt niet aangetoond dat verzoeker op een van deze verzekeringen een beroep zou kunnen doen.

Inzake het vijfde onderdeel wordt vooreerst opgemerkt dat indien een beslissing gemotiveerd is met algemene overwegingen of zelfs een voorbeeld zou zijn van een stereotiepe, geijkte en gestandaardiseerde motivering, dit louter feit op zich alleen nog niet betekent dat de bestreden beslissing niet naar behoren gemotiveerd is (RvS 27 oktober 2006, nr. 164.171; RvS 27 juni 2007, nr. 172.821).

Inzake de toegankelijkheid van de zorgen wordt in de bestreden beslissing, waarvan het advies van de arts-attaché deel uitmaakt, verduidelijkt dat er in Ethiopië twee systemen van ziekteverzekering bestaan, voor wie deze bedoeld zijn en wat het persoonlijk aandeel in de kosten is:

“Pas onlangs heeft Ethiopië een wet aangenomen waardoor de werknemersverenigingen in staat worden gesteld over een ziekteverzekering te beschikken², en in 2012 werd de regeringsinstantie opgericht die verantwoordelijk is voor het beheer van de ziekteverzekering. Er zijn twee typen van ziekteverzekering: er is de sociale ziekteverzekering en de communautaire ziekteverzekering. De sociale ziekteverzekering is van toepassing op alle werknemers van het land die voor particuliere instellingen of overheidsdiensten werken en zal verplicht zijn voor de belastingplichtigen. De kosten worden gedekt door fondsen die zijn ingezameld bij individuen en bij werknemers en door regeringstoelagen. De communautaire ziekteverzekering betreft de personen die niet zijn geregistreerd als belastingplichtige (over het algemeen boeren, maar ook werklozen kunnen deze verzekering genieten) en is niet verplicht. De patiënt betaalt een minimum van 10% van de totaalfactuur, patiënten die in het ziekenhuis worden opgenomen en zijn doorverwezen door een dokter betalen echter niets bij hun opname.”

Verzoeker stelt in dit verband dat niet wordt aangetoond dat hij op één van deze systemen een beroep kan doen. Er dient te worden opgemerkt dat verzoeker in het verzoekschrift evenmin aantoont dat of waarom hij geen beroep zou kunnen doen op één van deze systemen: er is een verzekering die van toepassing is op werknemers en belastingplichtigen en er is een verzekering die van toepassing is op personen die niet zijn geregistreerd als belastingplichtige (voornamelijk boeren en werklozen). Dit brengt mee dat verzoeker van een ziekteverzekering zal kunnen genieten indien hij is tewerkgesteld en ook in het geval hij werkloos zou zijn. Tevens wordt opgemerkt dat de plicht tot uitdrukkelijke motivering niet inhoudt dat de beslissende administratieve overheid de motieven van de gegeven redenen van de beslissing moet vermelden. Zij dient dus niet “verder” te motiveren, zodat derhalve de uitdrukkelijke motivering niet inhoudt dat de beslissende overheid voor elke overweging in haar beslissing “het waarom” of “uitleg” dient te vermelden. Er wordt in het advies, dat deel uitmaakt van de eerste bestreden beslissing, uitdrukkelijk weergegeven welke verzekeringssystemen er bestaan in Ethiopië en wie zich daarvoor kan inschrijven. *In casu* kan worden vastgesteld dat dit volstaat om aan te duiden dat de zorgen voor verzoeker in Ethiopië toegankelijk zijn, alleszins toont verzoeker niet op concrete wijze aan dat de weergegeven motieven in dit verband niet steunen op een correcte feitenvinding of kennelijk onredelijk zouden zijn.

4.3.9. Verzoeker toont in geen van de vijf onderdelen van het middel aan dat de motieven van de bestreden beslissing steunen op een verkeerde feitenvinding of kennelijk onredelijk zijn. Een schending van de materiële motiveringsplicht kan niet worden aangenomen, evenmin als een schending van artikel 9ter van de vreemdelingenwet.

Het zorgvuldigheidsbeginsel legt aan de gemachtigde van de staatssecretaris de verplichting op zijn beslissingen op een zorgvuldige wijze voor te bereiden en te steunen op een correcte feitenvinding. Het respect voor het zorgvuldigheidsbeginsel houdt derhalve in dat de gemachtigde van de staatssecretaris bij het nemen van een beslissing moet steunen op alle gegevens van het dossier en op alle daarin vervatte dienstige stukken. Verzoeker slaagt er niet in aan te tonen dat er *in casu* werd uitgegaan van een foutieve feitenvinding, zodat de schending van de zorgvuldigheidsplicht niet kan worden aangenomen.

Het beginsel van de rechten van de verdediging is in principe niet van toepassing op een administratieve procedure. De rechten van de verdediging in administratiefrechtelijke zaken zijn enkel van toepassing in tuchtzaken, doch niet op zuiver administratiefrechtelijke beslissingen die worden genomen in het kader van de vreemdelingenwet (RvS 3 november 2003, nr. 124.957). Verzoeker kan zich niet met goed gevolg op dit beginsel beroepen.

De keuze die een bestuur in de uitoefening van een discretionaire bevoegdheid maakt, schendt slechts het redelijkheidsbeginsel wanneer men op zicht van de opgegeven motieven zich tevergeefs afvraagt hoe het bestuur tot het maken van die keuze is kunnen komen. Met andere woorden, om het redelijkheidsbeginsel geschonden te kunnen noemen, moet men voor een beslissing staan waarvan men ook na lectuur ervan ternauwernood kan geloven dat ze werkelijk genomen is, wat *in casu* niet het geval is. Gelet op voorgaande analyse van de verschillende middelonderdelen blijkt dat verzoeker met zijn betoog geen schending van het redelijkheidsbeginsel aannemelijk maakt.

Het enig middel is ongegrond

5. Korte debatten

De verzoekende partij heeft geen gegrond middel dat tot de nietigverklaring van de bestreden beslissingen kan leiden aangevoerd. Aangezien er grond is om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, wordt de vordering tot schorsing, als *accessorium* van het beroep tot nietigverklaring, samen met het beroep tot nietigverklaring verworpen. Er dient derhalve geen uitspraak gedaan te worden over de exceptie van onontvankelijkheid van de vordering tot schorsing, opgeworpen door de verwerende partij.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring worden verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negentien januari tweeduizend achttien door:

mevr. A. DE SMET,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

dhr. M. DENYS,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

M. DENYS

A. DE SMET